

REPUBLIKA E SHQIPERISE
SHKOLLA E MAGJISTRATURES
Bordi i Drejtimit

M I R A T O H E T

Kryetari   Thimio KONDI

VI.   PLANI MESIMOR 2000 – 2001

Nr.	Emertimi i lendeve	Gjith.	Prov.	Firme	Sem.I-re 16 jave	Sem.II-te 16 jave
1	E Drejta Civile	192	2	-	6	6
2	E Drejta Penale	192	2	-	6	6
3	Procedura Civile	192	2	-	6	6
4	Procedura Penale	192	2	-	6	6
5	E Drejta Kushtetuese	64	2	-	2	2
6	E Drejta Tregtare	96	2	-	3	3
7	Te Drejtat e Njeriut, E Drejta Nderkom. publike	64	2	-	2	2
8	E Drejta e Sigurimeve	64	-	2	2	2
9	Transaksionet e sigurimit	32	-	2	-	2
10	Ligji i Falimentimit	32	-	2	-	2
11	Etika Profesionale	32	-	1	2	-
12	Shkrimi dhe arsyetimi ligjor	32	-	2	-	2
13	E Drejta Tatimore Doganore	32	-	2	-	2
14	E Drejta Nderkomb. Private	32	-	2	-	2
15	E Drejta e Punes	32	-	1	2	-
16	E Drejta Administrative	32	-	1	2	-
17	E Drejta Bankare	32	-	2	-	2
18	E Drejta Detare	32	-	2	-	2
19	E Drejta Familjare	32	-	2	-	2
	Shuma e oreve	1408	-	-	39	49

Gjuhe e Huaj	Anglisht	Fakultative
Gjuhe e Huaj	Frengjisht	Fakultative
Gjuhe e Huaj	Gjermanisht	Fakultative
Informatika	-	Fakultative

PROGRAMI MESIMOR PER VITIN SHKOLLOR 2000 – 2001

Programi i lendes “ E Drejta Civile”

I. Ngarkesa Mesimore vjetore

165 ore mesimore nga te cilat 66 ore trajtime teorike dhe 99 ore ushtrim te realizuara ne 32 jave

1 tetor 30 Maj

II Ngarkesa Mesimore javore:

6 ore mesimore ora mesimore 45 minuta

III.Viti akademik i ndare ne dy semestra

- Semestri i pare 16 jave 1 tetor – 31 Janar

- Semestri i dyte 16 jave 1 Shkurt – 30 Qershor

IV. detyrimet e tjera vjetore

Nga periudha 25 Maj deri 25 Qershor do te shlyhen detyrimet vjetore, provime, punime te pavarura, tema kursi e te tjera.

Synimet dhe objektivat e lendes “ E Drejta Civile”

Pedagoget pergjegjes:

1. Mariana Semini

2. Dashamir Kore

3. Ardian Nuni

4. Vitore Tusha

Lenda “ E Drejta Civile” eshte nje nga disiplinat me te rendesishme te programit mesimor, teorik dhe praktik te Shkolles se Magjistratures.

I. Objektivat

Trajtimi i disiplines te se Drejtes Civile ne Shkollen e Magjistratures do te synoje ne permbushjen e disa qellimeve dhe objektivave kryesore, te cilat jane:

2. pergatitja e magjistrateve te afte per dhenien e vendimeve gjyqesore civile cilesore dhe profesionale;

3. nxjerrja e magjistrateve qe te realizojne hartimin e vendimeve gjyqesore te argumentuara drejt nga pikepamja llogjike dhe gjuhesore te mbeshtetura si ne provat e administruara gjate procesit gjyqesor, ashtudhe ne dispozitat ligjore;

4. edukimi igjyqtareve te pavarur, te tille qe t'i japin zgjidhjet e ceshtjeve gjyqesore ne cmimin e tyre ne menyre te shkeputur nga ndikimi i personave te trete apo i organeve te tjera;

5. nxitja e punes shkencore dhe te pavarur qofte gjate viteve te shkolles, qofte gjate viteve te ushtrimit te profesionit te magjistratit;

6. edukimi i ndershmerise dhe i pastertise se figures se magjistratit;

7. përgatitja me njohuri me të domosdoshme baze të lëndës së të drejtës civile;
8. nderthurja e elementeve procedurale me ata material në zgjidhjen dhe trajtimin e konflikteve civile; e të tjera.

II. Rruget e arritjes së objektivave
 Mesimi i të drejtës civile në Shkollën Shqiptare të Magjistratës dhe objektivat e mesiperme, gjatë vitit të parë teorik do të realizohen nëpërmjet këtyre rrugeve:

1. trajtimin e elementeve teorike të rinj nga ana e lektorit. Në këto orë teorike do të synohet:
  - a. të shmanget dhënia e njohurive të fituara nga studentët gjatë katër viteve të ndjekur në fakultetin e drejtësisë, duke u ndalur vetëm në tema teorike të patrajuara pak,
  - b. të trajtohen leksione me tema të aktualitetit, si psh:
    - debate juridike lidhur me dispozitatë të diskutueshme të legjislacionit civil,
    - me vakume juridike apo çështje të cilat nuk kanë gjetur zgjidhje shprehimisht në ligj,
    - të behen interpretime të ligjeve të reja që dalin,
    - të behen analiza të artikujve shkencorë dhe juridike të botuara në revistat juridike Brenda dhe jashtëvendit,

2. orë të ushtrimeve të trajtuara në dy modele kryesore:

- a. modeli i parë i një orë praktike do të jetë si më poshtë: do të jepen të pakten katër deri në pesë raste praktike në çdo orë nga ana e lektorit dhe të analizohen ato prej tij para kandidatëve.

Këto raste do të jepen nga praktika gjyqësore e gjykatave shqiptare të tre shkallëve (përfshirë praktiken nga viti 1994 e në vazhdim, që rregullohet nga Kodi Civil që është në fuqi, praktiken nga viti 1929 deri në vitin 1993, që rregullohet nga Kodi i Zogut, dekreti "Mbi pronësinë", Ligji mbi veprimet juridike dhe detyrimet, Kodi Civil i vitit 1981 e të tjera), nga praktika e Gjykatës Kushtetuese, nga praktika gjyqësore e vendeve perëndimore qofshin këto të familjes romane apo të familjes së Common Law – ut e të tjera;

- b. modeli i dytë i një orë praktike do të jetë si më poshtë: do të behet analiza e rasteve konkrete praktike nga ana e kandidatëve. Këto raste do të jepen nga lektori në orën përkatëse të ushtrimeve ose në një orë paraprake dhe do të punohen apo zgjidhen nga kandidatët. Gjatë orëve të ushtrimeve do të behen edhe inskenime të proceseve gjyqësore për të zgjidhur rastet praktike të dhëna, ku secili nga kandidatët të luajë rolin e gjyqtarit, prokurorit, avokatit të secilës palë, apo njerë nga palët ose ndonjë pjesëmarrës tjetër në mosmarreshje. Këto të fundit do të përgatiten paraprakisht nga studentët së bashku edhe

me materialet e secilit pjesmarres (vendimi gjyqesor, pretenca, fjala e mbrojtjes e te tjerta).

Kursi i kandidateve gjate preve te ushtrimeve mund te ndahet ne dy ose me shume grupe;

3. Punimeve te pavarura ne formen e temave qe do te drejtohen nga ana e lektoreve apo specialisteve te tjere te aprovuar nga lektori i lendes lidhur me problemet teorike dhe praktike.

Gjate vitit te dyte praktik te shkolles kandidatet duhet te pergatisin punime te pavarura me te plota ne formen e temave. Punimet do te behen per ceshtjet te rendesishme juridike apo te praktikes, si psh. Pavlefshmeria e kontrates se shitjes, pavlefshmeria e testamentit, pjestimi i pasurise se paluajteshme, zgjidhje e konflikteve qe rrjedhin nga kontrata e qirase e te tjera.

Pergatitja e temave do te behet ne nje rreth apo qytet te caktuar, ne nje gjykata te shkalles se caktuar, per nje periudhe kohe nga 1 deri ne 5 vjet dhe prej saj kandidati do te nxjerre konkluzionet perkatese te cilat do te diskutohen edhene grupe.

Punimi i temave do te behet per nje periudhe vjetore. Dorezimi i tyre do te behet ne fund te vitit te dyte.

Temat me te mira do te botohen ne nje reviste te shkolles qe mund te dale cdo vit akademik.

4. Studimeve te organizuara te dosjeve gjyqesore qe kane kaluar ne te gjitha shkallet e gjykimit. Studimi do te behet ne grupe te perbera nga 4-5 kandidate. Pas studimit do te diskutohen ne oret e ushtrimeve konkluzionet e nxjerra nga kandidatet.

5. Takimeve profesionale me gjyqtare, organizma te tjera profesionaleqeveritare ose joqeveritare te juristeve, avokateve, per te pare menyren e realizimit te detyrave te tyre, ambientin e punes, funksionet e tyre, varesite e te tjera.

6. vizitave: ne ambientete magjistrateve ose ne ambientet e tjera ne funksion te tyre, ne zyrat e informacionit juridik apo arkivat e gjykatave, ne zyrrat e rregjistrimit publik, ne zyrat e avokateve e te tjera. Keto vizita do te behen per te pare menyren e organizimit te punes, te arkivimit te materialeve, te studimit te dosjeve e te tjera.

STRUKTURA E LENDES " E Drejta Civile"

1. Personat juridik dhe veprimet juridike (140 nene)

Ngarkesa mesimore 10 – 12 ore 1 Tetor – 30 tetor

- personat juridik, zotesia juridike, zotesia per te vepruar, shpallja e zhdukjes se personit, shpallja e vdekjes se personit, personat juridik publik, personat juridik private, shoqatat, fondacionet, meenyra e rregjistrimit te tyre – 2 ore

- perfaqesimi, kufijte e perfaqesimit, prokura dhe forma e saj, perfaqesimi pa tedrejte – 2 ore

- parashkrimi, heqja dore nga parashkrimi, permbushja e detyrimit jashte afatit, pezullimi dhe nderprerja e parashkrimit, dekadencia – 2-4 ore;

- veprimet juridike, pavlefshmeria e veprimeve juridike, forma e veprimit juridik, veprimet juridike me kusht dhe eme afat, - 4 ore
- 2- Pronesia (172 nene)

Ngarkesa mesimore 27 – 29 ore e shtrire ne 9 – 10 jave (tetor – Janar)

- fitimi i pronesise me mirebesim
- fitimi i pronesise me parashkrim fitues
- rregjistrimi i pasurive te paluajteshme dhe problemet juridike praktike qe lidhen me te
- bashkepronesia ne pjese, e drejta e parablerjes dhe tjetersimi i sendit, te drejtat dhe detyrimet e bashkepronareve, administrimi i sendit te perbashket, pjestimi i sendit te perbashket ;
- bashkepronesia ne teresi, bashkepronesia e detyrueshme, administrimi i saj nga bashkepronaret, kompetencat e organeve qe realizojne kete administrim, ndryshimet e sendit ne bashkepronesi ne formen e shtesave, te shembujve e te tjera dhe procedurat administrative ligjore apo rregullat e urbanistikes qe lidhen me kete problem, bashkepronesia e familjes bujqesore, te drejtat dhe detyrimet e bashkepronareve, tjetersimi i sendit ne bashkepronesi, bashkepronesia midis bashkeshorteve – 2 ore
- uzufukti
- servitutet
- mbrojtja e se drejtes se pronesise

2. Trashegimia (102 nene)

Ngarkesa mesimore 15 ore e shtrire ne 5 jave (Janar – Shkurt)

- padenjesia, heqja dore nga trashegimi, sigurimi i pasurise trashegimore, deshmia e trashegimiese, padia per kerkimin e trashegimit;
- trashegimia me ligj, trashegimia sipas rradheve
- trashegimia me testament, kufijte e disponimit me testament, rezerva ligjore, perjashtimi nga testamenti, testamenti i ngarkuar me leg, testamenti i ngarkuar me barre, dallimi i testamentit nga renta jetesore, ekzekutimi i testamentit – 3 ore
- testamenti, llojet e tij, revokimi i testamentit –3 ore
- pavlefshmeria e testamentit

4. Detyrimet dhe kontratat (745 nene)

Ngarkesa mesimore 45 ore e shtrire ne 13 – 14 jave (Mars – Maj)

- Probleme praktike te interpretimit te kontrates – 3 ore
- Faza parakontraktore. Propozimi, pranimi, bisedimet paraprake, reklamat, oferta publike, marrveshjet e xhentelmeneve, premtimi i

- njeanshem, kontrata paraprake dhe problemet praktike qe lidhen me to – 6 ore
- Mosekzekutimi i detyrimeve, vonesa e debitorit, humbja e interesit te kreditorit, pamundesia e permbushjes se detyrimeve – 3 ore
  - Konfliktet qe lindin nga heqja dore nga kontrata dhe nga zgjidhja e saj. – 2 ore
  - Mjetet e sigurimit te permbushjes se detyrimeve. Hipoteka, pengu, dorezania, kapari etj. Rastet praktike qe lidhen me to. Probleme praktike ne punen e gjyqtareve – 3 ore
  - Shkaktimi i demit pasuror dhe jo pasuror, demi qe vjen nga konkurenca e pandershme, demi qe vjen nga produktet dhe nga identiteti i prodhuesit, demet e tjera dhe kriteret e caktimit te tyre 6 ore.
  - Kontrata e shitjes dhe rastet praktike qe lidhen me te, shitja e mallrave, shitja nderkombetare, shitja e sendeve te paluajteshme, shitja e trojeve dhe e tokes bujqesore.
  - Kontrata e qirase dhe rastet praktike qe lidhen me te. 6 ore
  - Kontratat e furnizimit 1 ore
  - Kontratat e porosise, agjensise, ndermjetesimit dhe komisionit dhe e spedicionit. 2 ore
  - E Drejta e autorit 3 ore

LITERATURA PER TE DREJTEN CIVILE

1. E Drejta e Detyrimeve dhe e Kontratave
Volumi I dhe II M. Semini
Shtepia Botuese " Aferdita", Tirane , 1998
2. E Drejta e Trashegimise. Nazmi Bicoku
Tirane, 1998
3. Pronesia – Avni Shehu – SHBLU
Tirane, 1998
4. Kodi Civil Shqiptar
Shtepia Botuese ALBAL
Tirane, 1997
5. Pasuri e paluajteshme Vol I dhe II-te
Shtepia Botuese ALBAL
Tirane, 1996
6. Kodi Civil i vitit 1929
7. Kodi Civil i vitit 1981
8. Detyrimet dhe kontratat
Prof. Dr. Mehdi J. Hetemi
Shtepia Botuese " Luarasi", 1998
9. Obligimet dhe kontratat pergjithesisht
Sh. B. " Luarasi", Botuar sipas origjinalit 1932
- Literature bashkekohore e huaj sipas rastit.

PROGRAMI MESIMOR I LENDES "Procedura Civile"

Ngarkesa Mesimore vjetore : 165 ore
Ngarkesa Mesimore javore: 6 ore ne jave
Viti akademik i ndare ne dy semestra:
Semestri i pare: 16 jave
Semestri i dyte: 16 jave

I. Permbajtja dhe detyrat e legjislacionit te Procedures Civile

- Mbrojtja e te Drejtave te personave juridike e fizike
- Te rejtat qe solli Kodi i Ri i procedures Civile.
- Nderimi dhe objekti i Kodit te Procedures Civile
- Parimi i disponibilitetit.
- Parimi i kontradiktoritetit.
- Parime te tjera.

II. Gjykata, juridiksionit e kompetencat

- Njohuri te pergjithshme
- Juridiksioni
- Kompetencat
- Zgjidhje kazusesh per kete teme
- Perfaqesimi ne gjyq. Shpenzimet gjyqesore.

III. Padia, ngritja e padise, pjesmarresit ne gjykimin e saj, te drejtat e detyrat e tyre.

- Kuptimi i padise. Elementet perberes te saj, bashkimi i kerkimeve dhe bashkimi i padive, te drejtat e detyrat e pjesmarresve ne gjykim, kontrapadia.

IV. Aktet dhe afatet procedurale

- Kuptimi i aktit procedural, roli i tij ne ecurine e procesit gjyqesor, pavlefshmeria dhe influenza e saj, njoftimet, pavlefshmeria e vendimit.
- Afatet procedurale

V. Gjykimi ne shkalle te pare

- Parime te pergjithshme
- Perpjekje per pajtim, seanca gjyqesore, sigurimi per legjimitetin e paleve.
- Personat e trete ne gjykimin civil, kalimi procedural.
- Heqia dore nga gjykimi i ceshtjes dhe nga e drejta e padise. Sigurimi i padise.

VI. Procesi i te provuarit

- Parime te pergjithshme. Faktet provat, llojet e tyre, prezumimet, debati gjyqesor, dhenia e ndersjellte e ndihmes juridike.

- Llojet e provave.
  - Pohimet e pjesmarresve ne process, nderpyetja, deshmitaret, ekspertet, kqyrjet e personave, sendeve, eksperimenti, kazuse.
  - Provat shkresore.
  - Kuptimi i proves shkresore, shkresa e thjeshte, rregullat e perdorimit te provave shkresore, atakimi per fallsitet i proves shkresore.
  - Akti zyrtar si prove.
- VII. Vendimet qe jepen nga gjykatat.
- vendimet perfundimtare, llojet e tjera te vendimeve, kerkesat per hartimin e nje vendimi, bisedimet ne dhomen e keshillimit.
  - Vendimet me ekzekutim te perkoheshem.
- VIII. Gjykimet e posacme
- Permbajtja, gjykimi i mosmarreshjeve administrative.
  - Gjykimi i mosmarreshjeve tregtare, zhvleftesimi i cekut, kambialit e letrave te tjera me vlere.
  - Gjykimi i mosmarreshjeve qe lidhen me familjen, kujdestaria, procedura e vendosjes dhe e heqies.
  - Pjestimi gjyqesor, shpallja e zhdukjes dhe e vdekjes se nje personi.
  - Heqja ose kufizimi i zotesise per te vepruar, vertetimi gjyqesor i fakteve, njohja e vendimeve te gjykatave te huaja.
- IX. Arbitrazhi
- Permbajtja e arbitrazhit, historiku i krijimit, roli i tij ne zgjidhjen e shpejte dhe te drejte te mosmarreshjeve. Mareveshja e kompromisit dhe klauzola e kompromisit, krijimi i gjykates arbitrale, procedura e gjykimit, dhenia e vendimit, kur mund te ankimohet, arbitrazhi nderkombetar.
- X. Mjetet ligjore te mbrojtjes
- Kuptimi i mjeteve ligjore te mbrojtjes, vendimi i formes se prere e " gjeja e gjykuar" , efektet e ndersjelltate vendimit civil te formes se prere dhe te vendimit penal te formes se prere.
  - Gjykimi ne apel, procedura perkatese, vendimi perfundimtar dhe permbajtja e tij.
- XI. Gjykimi ne Gjykatën e Lartë
- XII. Ekzekutimi i detyrueshem
- Parime e dispozita te pergjithshme te ekzekutimit te detyrueshme, ekzekutimi ne fusha te vecanta, ekzekutimi i detyrimeve ne te holla, parime te pergjithshme.
  - Ekzekutimi mbi sendet e luajteshme, ankandi, ekzekutimi mbi sendet e paluajteshme, ankandi ndaj detyrimeve ne te holla te institucioneve buxhetore, mbi shumatat e llogarive bankare.
  - Venia ne posedim i nje sendi te luajteshem, venia ne posedim e nje sendi te paluajteshem, kryerja e nje veprimi te caktuar.
  - Mjetet e mbrojtjes kunder ekzekutimit te detyrueshem. Pavlefshmeria e titullit ekzekutiv, kundershkrimi i veprimeve permbarimore.

- Pezullimi e pushimi i ekzekutimit.

Programi i lendes " E Drejta Penale "

1. Ngarkesa mesimore vjetore
165 ore mesimore nga te cilat 66 ore me trajtim teorik dhe 99 ore ushtrime te realizuara ne 32 jave
(me nga 5 ore mesim ne jave)
1 tetor – 30 Maj
2. Ngarkesa Mesimore javore
5 ore mesimi
(ora mesimore 45 minuta)
- 3 Viti akademik i ndare ne 2 semestra
  - a. Semestri i pare 16 jave 1 tetor - 31 Janar
  - b. Semestri i dyte 16 jave 1 Shkurt – 30 Maj
3. Detyrimet e tjera vjetore:
4. Nga periudha 25 Maj deri ne 25 Qershor do te shlyen detyrimet vjetore , punime te pavaruara, tema kursi e te tjera.
Synimet dhe objektivat e lendes " E Drejta Penale "

Pedagoge Pergjegjes:

1. Prof. Asoc. DR. Skender KACUPU
2. Fatnir Braka
3. Maksim Haxhia
4. Bilbil Mete
5. Kujtim Luli
6. Zamir Poda

Lenda " E Drejta Penale" eshte nje nga disiplinat me te rendesishme te programit mesimor teorik dhe praktik te Shkolles se Magjistratures.

Objektivat

Trajtimi i disciplines te se drejtes Penale ne Shkollen e Magjistratures do te synoje ne permbushjen e e disa qellimeve dhe objektivate kryesore te cialt jane:

1. Pergjatatja e Magjistrateve te afte per dhenien e vendimeve gjyqesore penale cilesore dhe profesionale.
2. Nxjerrja e magjistrateve qe te realizojne hartimin e vendimeve gjyqesore te argumentave drejt nga pikepamja llogjike dhe gjuhësore, te mbeshtetura si ne provat e administruara gjate procesit gjyqesor ashtu edhe ne dispozitat ligjore.
3. Edukimi i gjyqtareve dhe te prokuroreve te pavarur, te tille qe t'i japin zgjidhjet e ceshtjeve gjyqesore ne cmimin e tyre ne menyre te shkeputur nga ndikimi i personave te trete apo i organeve te tyre.

4. Nxitja e punes shkencore dhe te pavarur qofte gjate viteve te shkolles, qofte gjate viteve te ushtrimit si magjistrat.
5. Edukimi i ndershmerise dhe i pastertise se figures se magjistratit.
6. Pergjatitja me njohurite me te domosdoshme baze te lendes te se drejtes penale.
7. Nderthurjen e elementeve materiale e procedurale ne zgjidhjen e trajtimin e ceshtjeve penale e te tjera.

Rruget e arritjes se objektivave

Mesimi i se drejtes penale ne Shkollen e Magjistratures dhe objektivat e mesiperme, gjate vitit te pare teorik do te realizohen nepermjet ketyre rrugeve:

1. Trajtimit te elementeve teorik te rinj nga ana e lektorit. Ne keto raste teorike do te synohet:
  - Te trajtohen leksione me tema te aktualitetit si psh. Debate juridike lidhur me dispozita te diskutueshme te legjislacionit penale.
  - Me vakume juridike apo ceshtje te cilat nuk kane gjetur vend shprehimish ne ligje.
  - Te behen interpretime te ligjeve te reja qe dalin.
  - Te behen analiza te artikujve shkencore te botuar Brenda dhe jashte vendit.
2. Oreve te ushtrimeve te trajtuara ne dy modele kryesore
  - a. Modeli i pare i nje ore do te jete si me poshte:
Do te jepen disa raste praktike ne cdo ore nga ana e lektorit dhe te analizohen ato prej tij para kandidateve.

Keto raste do te jepen nga praktika gjyqesore e gjykatave Shqiptare te te trehja shkalleve (perfshi praktiken nga viti 1995 e ne vijim qe rregullohet nga kodi penal qe eshte ne fuqi, apo edhe praktiken e meparshme rregulluar nga Kodet Penale te asaj periudhe), nga praktika gjyqesore e vendeve Perendimore perfshin keto te Familjes Romave apo te familjes se Comon Llou – ut.

b. Modeli i dyte i nje ore praktike do te jete si me poshte:
Do te behet analiza e rasteve konkrete praktike nga ana e kandidateve. Keto raste do te jepen nga lektori ne oren perkatese te ushtrimeve ose ne nje ore paralele dhe do te punohen dhe zgjidhen nga kandidati. Gjate opreve te ushtrimeve do te behen edhe inskenime te proceseve gjyqesore per te zgjidhur rastet praktike te dhena ku secili nga kandidatet te luaje rolin e gjyqtarit, prokurorit, avokatit apo ndonje pjesmarresi tjeter ne process. Keto do te pergatiten parapraakisht nga studentet se bashku dhe me materialin e secilit pjesmarres (vendimi gjyqesor, pretenca, fjala e mbrojtjes etjer). Kursi i kandidateve gjate oreve te ushtrimit mund te ndahen ne grupe.

3. Punimeve te pavarura ne formen e temave qe do te drejtohen nga ana e lektoreve te lendes lidhur me probleme teorike dhe praktike.

Gjate vitit te dyte te shkolles kandidatet duhet te pergatisin punime te pavarura me te plota ne formen e temave. Punimet do te behen per ceshtje te rendesishme juridike apo te praktikes.

Pergatitja e temave do te behet ne nje rreth apo qytet te caktuar ne nje gjykate te shkalles se caktuar per nje periudhe kohe nga 1 deri ne 5 vjet dhe prej saj kandidati do te nxjerre konkluzionet perkatese te cilat do te diskutohen edhe ne grupe. Punimi i temave do te behet per nje periudhe 1 vjetore. Dorezimi do te behet ne fund te vittit te dyte. Temat me te mira do te botohen.

4. Studimeve te organizuara te dosjeve gjyqesore qe kane kaluar ne te gjitha shkallet gjykimit. Studimi do te behet ne grupe te vogla. Pas studimit do te diskutohen ne oret e ushtrimeve konkluzionet e nxjerra nga kandidatet.
5. Takimeve profesionale me gjyqtare, prokurore, avokate, organizma te tjera profesionale qeveritare apo jo qeveritare te juristeve per te pare menyren e realizimit te detyrave te tyre, ambientin e punes funksionet e tyre, varesite e tjer.
6. Vizita ne ambientet e magjistrateve ose ne ambientet e tyre ne funksion te tyre ne zyrat e informacionit juridik apo arkivat e gjykatave , ne zyrat e avokateve.

Keto vizita do te behen per te pare menyren e organizimit te punes, te studimit te dosjeve e te tjera.

Struktura e lendes " E Drejta Penale "

1. E Drejta Penale, perspektivat e zhvillimit te saj. Aplikimi i se drejtes penale bashkekohore.

Ngarkesa mesimore 35 ore e shtrire ne 6 jave (1 Tetor – 15 Nentor)

- E Drejta penale ne Kushtet e Shqiperise
- Perspektivat historike te zhvillimit te teorise te se drejtes penale
- Aplikimi i se drejtes penale bashkekohore
- Aplikimi i se Drejtes penale ne kohe dhe ne hapesire. Interpretimi i ligjit penal.
- Qellimi i denimit. Perspektivat aktuale.
- Llojet e veprave penale te parashikuara nga e drejta penale shqiptare.

2. Institutet e se Drejtes Penale

Ngarkesa Mesimore 50ore e shtrire ne 10 – 12 jave

Nentor – Shkurt

- Teoria e pergjithsme mbi shkeljet penale
- Kuptimi i vepres penale
- Elementet objective dhe subjective
- Veprimi dhe mosveprimi
- Faji
- Dashjka pakujdesia
- Gabimi

- Rrethanat qe perftitojne rrezikshmeri shoqerore
- Bashkepunimi, format e tij.
- Tentativa.
- Konkurimi i veprave penale. Krimivazhdues. Krimi i organizuar.
- Alternativat e denimit.

3. Figura te ndryshme veprash penale

Ngaresa mesimore 70 ore e shtrire 13 – 14 jave Shkurt – Maj

- Krime kunder jetes
- Krime seksuale.
- Vepra penale kunder lirise se personit.
- Vepra penale kunder moralit dhe dinjitetit.
- Vepra penale kunder femijeve, martese dhe familjes.
- Vepra penale kunder pasurise.
- Vepra penale ne fushen e doganes.
- vepra penale ne fushen e fallsifikimit.
- Krime kunder pavaresise dhe integritetit.
- Aspekte penale ne drejtim te ligjit te te shprehurit.
- Aspekte penale te ligjit mbi drogen
- Vepra penale gjate ushtrimit te funksioneve publike.
- Krime kunder drejtesise
- Veprat penale ushtarake.

Literatura per te drejten penale

- E Drejta Penale Prof. Ismet Elezi, Tirane 1999
- Komentari i Kodit Penal Prof. Ismet Elezi, Maksim Haxhia, Tirane 1999
- Krimi i organizuar Zamir Poda Tirane 1998
- Kodi Penal i vitit 1995
- Kodi Penal i vitit 1929
- Kodi Penale i vitit 1952
- Kodi Penal i vitit 1977
- Zhvillimi historic i legjislacionit penale ne shqiperi prof. Ismet Elezi, Tirane 1999.
- Literatura bashkekohore e huaj sipas rastit.

Programi Mesimor i Lendes “ Procedura Penale “ per vitin shkollor 2000 - 2001

Pedagoget e Lendes:

Halim Islami

Ilir Panda

Artan Hoxha

E Drejta Procedurale Penale eshte lenda mesimore qe shpjegon, teorikisht dhe praktikisht legjislacionin procedural penal, institutet dhe dispozitat qe rregullojne procedimin penal ne te gjitha fazat e tij. Ajo analizon shkencerisht sistemet procedurale penale, zhvillimin historic te legjislacionit procedural ne shqiperi deri ne miratimin e Kodit te ri te procedures penale si dhe parimet demokratike ne te cilat bazohet procedimi penal.

Analiza e percaktime te hollesishme behen per subjektet e procedimit penal, per vendin qe zene, rolin qe luajne dhe raportet midis tyre, per kuptimin , llojet dhe c'muarjen e provave, per kushtet dhe kriteret qe duhen zbatuar dhe marrjen e masave te sigurimit, per detyrat e prokurorit dhe te policies gjyqesore gjate fazes se hetimeve paraprake, per rregullat e gjykimit ne shkallen e pare, perkuptimin dhe vecorite e gjykimit ne apel dhe ne gjykatën e Larte, per menyren e ekzekutimit te vendimeve te formes se prere, per marredheniet juridiksionale me autoritet e huaja etj.

Programi eshte ndertuar ne perputhje me strukturen e Kodit te Procedures penale dhe per leksione te caktuara parashikon seminare teorikopraktike, ne te cilat diskutohet permbajtja e lendes, lidhur ngushte me praktiken gjyqesore.

QELLIMET DHE OBJEKTIVAT E PROCEDURES PENALE

Lenda e procedures Penale ne Shkollen e Magjistratures ka si qellim thellimin e metejshtme te njohurive teorike e praktike ne fushen penale, pergatitjen e gjyqtareve dhe prokuroreve te afte per te zbatuar me kompetence rregullat e procedimit penale dhe per t'u dhene zgjidhje te drejte ceshtjeve penale konkrete. Per te arritur keto objektiva do te synohet sidomos ne:

1. Rritjen e nivelit teorik nepermjet njohjes me te thelluar te mendimit te perparuar bashkekohor per ndarjen e pushteteve, sistemet procedurale, parimet dhe institutet kryesore te procedimit penal etj.
2. Konsolidimin e konceptit modern per pavaresine e pushtetit gjyqesor dhe pozicionit kushtetues te prokurorise.
3. Kuptimin e drejte te vendit qe zene dhe rolit qe luajne subjektet e procedimit penal, raportet midis tyre, te drejtat e detyrimet qe kane dhe menyra e realizimit te tyre ne praktike.
4. Formimin profesional e kulturor, te bazuar ne njohjen e legjislacionit dhe te praktikës gjyqesore, ne etiken profesionale dhe kulturen e debatit.
5. Fitimin e shprehive per menyren e perpilimit teakteve procedurale, ne perputhje me kerkesat e ligjit dhe rregullat gjuhësore, duke filluar nga marrja e kallzimit e deri tek vendimi gjyqesor i formes se prere.
6. Aftesimin per te proceduar konkretisht ne hetim e ne gjykim, nepermjet diskutimit dhe zgjidhjes se rasteve te praktikës gjyqesore apo te gjyqeve imituese, ku te gjithë te aktivizohen ne role te caktuara.
7. Inkurajimin e punes studimore dhe te educates per te lexuar literaturen juridike e per ta shfrytezuar ate ne punen e perditeshme.

Ngarkesa Mesimore:

1. Viti akademik i ndare ne dy semestra:
  - Semestri i pare 16 jave 1 tetor 2000 – 31 Janar 2001
  - Semestri i dyte 16 jave 1 Shkurt 2001 – 30 Maj 2001

2. Ngarkesa Mesimore vjetore:

165 ore mesimore te realizuara ne 32 jave

3. Ngarkesa Mesimore javore

6 ore mesimore (ora mesimore 45 minuta)

4. Detyra te tjera:

Ushtrime konkrete, takime profesionale me specialiste te njohur te fushes penale, studime dhe diskutime te organizuara te dosjeve gjyqesore, gjyq imitues, tema kursi etj (30 ore mesimore).

PERMBAJTJA E PROGRAMIT TE LENDES

Temat

1. Kuptimi dhe rendesia e se drejtes procedurale penale. Sistemet procedurale dhe Kodi i Ri i Procedures Penale (3 ore mesimore)
  - Kuptimi i se Drejtes Procedurale Penale
  - Sistemi imkuizitor dhe ai akuzator, dallimet midis tyre.
  - Kodi i Ri i procedures Penale, sistemi procedural dhe modeli ku eshte bazuar, rendesia e tij per demokratizimin e procedimit penal.
  - Ndryshimet ne Kodin e Procedures Penale
2. Pajtueshmeria e legjislacionit preoedural penal me Kushtetuten dhe Konventen Europiane te te Drejtave te Njeriut (6 ore mesimore)

- Nenet 25 deri 37 te Kushtetutes dhe nenet 3,5,6,7,8 dhe 13 te Konventes
  - Ndalimi i tortures dhe trajtimit mizor
  - Kushtet dhe kriteret me heqjen e lirise.
  - Veprimi ne kohe i ligjit penal
    - Prezumimi i pafajesise
    - Te Drejtat e te pandehurit.
    - Ndalimi i perdorimit te provave te mbledhura ne menyre te paligjshme.
  - E Drejta e personit per t'u degjuar para se te gjykohet.
  - Liria dhe fshehtesia e korrespondences.
  - Paprekshmeria e baneses.
3. Parimet kryesore te procedimit penal (6 ore mesimore)
- Rendesia e njohjes dhe respektgimit te parimeve te procedimit penal.
  - Parimi i ligjshmerise
  - Pavaresia e gjykates.
  - Prezumimi i pafajesise
  - Garantimi i mbrojtjes
  - Parimi i gjese se gjykuar
  - Rivendosja e te drejtave
  - Perdorimi i gjuhës shqipe
  - respektimi i marreveshjeve nderkombetare.
4. Subjektet e procedimit penal
- Cilet jane subjektet e procedimit penal, vendi qe zene dhe roli qe luajne, raportet midis tyre.
  - Gjykata, funksionet dhe perberja e gjykatave, rastet e papajtueshmerise me funksionet e gjyqtarit.
  - Organizimi dhe funksionet e prokurorise si organ unik i centralizuar.
  - Policia gjyqesore, funksionet qe kryen , raportet dhe varesia nga prokurori dhe gjykata.
  - I pandehuri, te drejtat e tij ne procedimin penal
  - Mbrojttesi i te pandehurit, te drejtat dhe detyrat e tij.
  - i demtuari nga vepra penale, te drejtat e te demtuarit akuzues.
  - Paditesi dhe i padituri civil ne procesin penal.
5. Juridiksioni dhe kompetencat (6 ore mesimore)
- Kuptimi i juridiksionit dhe kompetences.
  - Juridiksioni administrative dhe ai gjyqesor.
  - Juridiksioni penal dhe ai civil, raportet midis tyre.
  - Mungesa e juridiksionit, kerkesat e paleve dhe vendimi i gjykates.
  - Kompetenca lendore
  - Kompetenca tokesore
  - Kompetenca per shkak bashkimi te procedimeve te lidhura
  - Moskompetenca dhe pasojat e deklarimit te saj.
  - Mosmarreveshjet per kompetencata, vendimi igjykates se Larte.
  - Bashkimi dhe ndarja e ceshtjeve

- Transferimi i ceshtjes, rastet dhe menyra si procedohet.
6. Aktet procedurale (3 ore mesimore)
- C'jane aktet procedurale dhe rendesia e tyre.
  - menyra e perpilimit te akteve, aktet secrete dhe jo secrete.
  - Zevendesimi i akteve kur origjinali eshte prishur, ka humbur ose eshte zhdukur, leshimi i kopjeve, ekstrakteve dhe vertetimeve.
  - Aktet e gjykates, vendimet dhe urdherat.
  - Aktet qe dokumentojne veprimet procedurale (procesverbalet)
  - Perktimi i akteve.
  - Pavlefshmeria e akteve, aktet absolutisht te pavlefshme dhe aktet qe deklarohen si te tilla.
7. Njoftimet dhe afatet (6 ore mesimore)
- rendesia e percaktimit te rregullave per komunikimin e akteve.
  - Menyra e njoftimit te akteve nga gjykata. Njoftimi ne rastet urgjente.
  - Njoftimi i akteve te pandehurit te borgosur, atij ne gjendje te lire dhe atij qe ndodhet jashte shtetit.
  - Njoftimi i te demtuarit , paditesit dhe te paditurit civil.
  - Rastet kur njoftimi eshte i pavlefshem dhe pasojat.
  - C'jane afatet procedurale, menyra e caktimit dhe e llogaritjes se tyre.
  - Rastet e rivendosjes ne afat, kerkesa dhe vendimi i gjykates.
8. Provat (12 ore mesimore)
- Kuptimi i proves dhe llojet e provave
  - Objekti i te provuarit, rendesia e percaktimit te drejte te tij.
  - Procesi i te provuarit dhe fazat e tij.
  - deshmia dhe rregullat e marrjes se saj. Te drejtat dhe detyrat e deshmitarit. Rastet e perjashtimit nga detyrimi per te deshmuar.
  - Pyetjet e te pandehurve dhe e paleve private.
  - Ballafaqimet, kur behen edhe frregullat qe duhet zbatuar.
  - Njohjet, kur behen dhe si veprohet per njohjen e personave, te sendeve te provave materiale etj.
  - Eksperimenti, kur kryhet dhe menyra si procedohet.
  - Ekspertimi, caktimi i ekspertit, rastet e perjashtimit te tij, te drejtat dhe detyrat e ekspertit.
  - Provat materiale, kuptimi dhe rendesia e tyre, menyra e marrjes dhe administrimit te tyre.
  - Dokumentet, llojet e tyre, menyra e marrjes dhe e vleresimit te tyre.
  - Provat indirekte, kuptimi dhe vleresimi i tyre.
  - Mjetet e kerkimit te proves (kqyrjet, kontrollet, sekuestrimet).
- Rastet kur ato kryhen dhe rregullat qe duhen zbatuar.
9. Sekuestrimi i korespondences dhe pergjimi i bisedimeve dhe komunikimeve (3 ore mesimore)
10. Masat e sigurimit (6 ore mesimore)

- Llojet e masave te sigurimit dhe dallimet midis tyre.
- Masat e sigurimit personal (masat shtrenguese dhe ndaluese)
- Masat shtrenguese dhe llojet e tyre.
- Masat ndaluese dhe llojet e tyre.
- Kushtet dhe riteret per caktimin e masave te sigurimit personal.
- Menyra e caktimit dhe e zbatimit te masave te sigurimit. Kerkesa e prokurorit, vendimi i gjykates, ankimi kunder vendimit.
- Kohezgjatja e masave te sigurimit, afatet e kohezgjatjes se paraburgimit per cdo faze te procedimit dhe kohezgjatja teresore e tij. Pezullimi dhe zgjatja e afateve, kompesimi per burgim te padrejte.
- 11. Arresti ne flagrante dhe ndalimi (6 ore mesimore)
- Respektimi i kushteve dhe kriterëve, kuptimi i gjendjes se flagrante, rastet e arrestsit te detyrueshem, pyetja e te arrestuarit nga prokurori, rastet e lirimit te menjehershëm te te arrestuarit, kerkesa e prokurorit per vleftesimin erezit, seanca e vleftesimit dhe vendimi i gjykates.
- Ndalimi i te dyshuarit per nje krim, rastet kur behet kerkesa e prokurorit per vleftesimin e ndalimit dhe vendimi i gjykates.
- Revokimi, zevendesimi dhe shuarja e masave te sigurimit.
- Masat e sigurimit pasuror, sequestroja konservative dhe ajo preventive.
- 12. Hetimet paraprake (12 ore mesimore)
- Hetimet paraprake sipas sitemit inkuizitor, sitemit akuzator dhe atij te pranuar nga Kodi i procedures Penale.
- Organet qe kryejne e hetimet paraprake dhe raportet midis tyre.
- Marrja dijeni per vepren penale, kallzimi dhe llojet e tij, ankimi i te demtuarit, heqja dore nga ankimi dhe terheqja e ankimit.
- Kushtet e procedimit, rastet qe nuk lejohet fillimi i procedimit penal, vendimi i prokurorit per mosfillimin e procedimit, ankimi ne gjykate.
- Veprimtaria me inisiative e policies gjyqesore, ruajtja e vendit te ngjarjes, kerkimi, fiksimi dhe ruajtja e sendeve dhe e gjurmeve te vepres penale, kerkimi dhe pyetja e personave qe tregojne rrethanat e faktit, identifikimi i personit ndaj te cilit zhvillohen hetimet dhe marrja e te dhenave prej tij, kontrollimet ne rast flagrante ose ikje, marrja e plikove dhe e korrespondences. Dokumentimi i veprimeve te policies gjyqesore.
- Veprimtaria e prokurorit gjate hetime paraprake, bashkerendimi i puneve midis prokurorive, njoftimi i akuzes dhe pyetja e te pandehurit, sigurimi i mbrojtjes per te pandehurin, thirja e te demtuarit, ekspertit, perkthyesit, dokumenti i veprimve te prokurorit.
- Sigurimi i proves, rastet kur zbatohet, paraqitja e kerkeses nga palet, seanca per marrjen e proves.
- Afatet e perfundimit te hetimeve dhe rendesia e respektimit te tyre. Shkaqet e pezullimit dhe te zgjatjes se afateve te hetimeve.

- Perfundimi i hetimeve. Njohja e te pandehurit me aktet. Rastet e pushimit te ceshtjes penale nga prokurori. Ankimi ne gjykate kunder vendimit te pushimit. Dergimi i ceshtjes ne gjykate. Kerkesa e prokurorit per gjykim dhe fashikulli i gjykimit.

13. Gjykimi (12 ore)

- Veprimet pergatitore: shqyrtimi i fashikullit te gjykimit, caktimi i dites se seances gjyqesore, seanca e pajtimit dhe rastet e veprave penale qe ndiqen me kerkesen e te demtuarit.

- Shqyrtimi gjyqesor: seancagjyqesore eshte publike, rastet e gjykimit me dyet te mbyllura, drejtimi i seances nga kryetari i trupit gjukues, prania e te pandehurit ne seancen gjyqesore, gjykimi i panderprere dhe perfundimi i tij ne afatet optimale, procesverbali i seanse gjyqesore.

- celja e seances gjyqesore: Verifikimi i pranise se paleve, rastet e gjykimit ne mungesen e te pandehurit dhe te shoqerimit te detyrueshem te tij, paraqitja dhe shqyrtimi i kerkesave paraprake te paleve, fillimi i shqyrtimit gjyqesor.

- Marrja e provave: pyetja e deshmitarit, si pyetet deshmitari i mitur, pyetja e eksperteve, leximi i deklarimeve te bera para prokurorit ose policies gjyqesore, marrja e provave te reja, leximi i akteve qe permbahen ne fashikullimin gjyqesor, rastet e lejimit te leximit te akteve te bera gjate hetimeve paraprake, paraqitja e dokumentave nga palet dhe leximi i tyre.

- Akuzat e reja: Rastet kur mund te parashtrohen dhe menyra si procedohet, terheqja e akuses nga prokurori, ndryshimi i cilesimit juridik te vepres nga gjykata.

- Diskutimi perfundimtar i paleve dhe replica.

- Vendimi i gjykates: te jete i drejte, te merret kolegjalisht, te jete i plote, me te gjitha pjset e tij (hyrja, pershkrim – arsyetimi dhe dispozitivi). Ndreqia e gabimeve materiale.

- Vendimi i pushimit dhe pafajesise: rastet kur jepet vendim pushimi dhe ato kur gjykata merr vendim pafajesie, cfare behet me masat e sigurimit.

- Vendimi i denimit: caktimi i llojit dhe mases se denimit, bashkimi i denimeve, llogaritja e paraburgimit, percaktimi i shpenzimeve gjyqesore, zgjidhja e padise civile.

- Gjykimi i drejperdrejte: rastet kur mund te behet , kerkesa e prokurorit, te drejtat e te pandehurit, shqyrtimi gjyqesor.

- Gjykimi i shkurtuar: kerkesa e te pandehurit dhe vendimi i gjykates, seanca gjyqesore, ulja e denimit me nje te teten.

14. Ankimet (6 ore mesimore)

- Kuptimi i ankimit: gjykimi ne dy shkalle, objekti dhe subjekti i ankimit, afati i ankimit, akti i ankimit dhe paraqitja e tij, pezullimi i ekzekutimit te vendimit te ankimuar me perjashtim te atyre qe lidhen me lirit personale, rastet e mosshqyrtimit te ankimit, vendimi i mospranimit te ankimit, heqja dore nga ankimi.

15. Apeli (6 ore mesimore)

- Kuptimi i apelit, zbatimi i rregullave te gjykimit te shkalles se pare, shqyrtimi i ceshtjes ne teresi, duke mus u kufizuar ne shkaqet e ankimit, rastet kur perseritja e shqyrtimit gjyqesor eshte e detyrueshme, vendimi i gjykates se apelit kur nakimi eshte bere nga prokurori dhe kur eshte bere vetem nga i pandehuri, menyra e zgjidhjes se ceshtjes (lenien ne fuqi te vendimit, prishjen e vendimit dhe pushimin e ceshtjes, prishjen e vendimit dhe kthimin e akteve gjykates se shkalles se pare.

16. Gjykimi ne Gjykatën e Lartë (9 ore)

- Kuptimi dhe karakteristikat dalluese te gjykimit ne Gjykatën e Lartë, shkaqet e rekursit, akti i rekursit dhe paraqitja e tij, rastet e mospranimit te rekursit, rregullat e gjykimit (relatimi i ceshtjes nga gjyqtari i ngarkuar, diskutimi i paleve, paraqitja e memorjes dhe dokumentave shkresore), rastet e shqyrtimit te ceshtjes nga kolegjet e bashkuara, vendimi i Gjykates se larte, rastet kur Gjykata e Larte prish vendimin dhe e zgjidh ceshtjen vet, si vepohet kur prishet vendimi dhe kthehet ceshtja per rishqyrtim, rekursi i drejtperdrejte ne Gjykatën e Larte.

17. Rishikimi (6 ore mesimore)

- Kuptimi i institutit te rishikimit te vendimeve, shkaqet e rishikimit te vendimeve, paraqitja e kerkeses per rishikimit te vendimeve, paraqitja e kerkeses per rishqyrtimin e vendimit, shqyrtimi paraprak i kerkeses ne dhomen e keshillimit nga gjykata qe ka dhene vendimin, gjykimi i ceshtjes dhe vendimi i gjykates, pasojat kur kerkesa nuk pranohet dhe pasojat kur jepet vendim pafajesie, kompesimi per denim te padrejte.

18. Ekzekutimi i vendimeve (9 ore mesimore)

- Ekzekutimi i vendimeve te formes se prere, rastet e pezullimit te ekzekutimit te vendimit dhe ato te shtyrjes se ekzekutimit , detyrat e prokurorit, per venien ne ekzekutim te vendimeve, nxjerrja e urdherit te ekzekutimit, ekzekutimi i denimit me gjobe nga zyra e permbarimit.

- Shqyrtimi nga gjykata i ceshtjeve qe lidhen me ekzekutimin e vendimeve, percaktimi i gjykates kompetente, paraqitja e kerkeses nga palet dhe shqyrtimi paraprak nga gjykata, seanca gjyqesore dhe vendimi i gjykates, si vepohet ne rastet kur ka arsye per te dyshuar mbi identitetin e personit te arrestuar, kur ka disa vendimeve kunder te njejtit person, kur ka nje vendim denimi dhe nje pafajesie.

- Lirimi para kohe me kusht, kriteret e caktuara ne Kodin Penal, rastet kur nuk lejohet lirimi para kohe me kusht.

19. Ekstradimi (3 ore)

- Zhvillimi i bashkepunimit ndedrkombetar ne fushen penale, konventat kryesore nderkombetare dhe legjislacioni shqiptar.

- Kuptimi i ekstradimit, ekstradimi per jashte shtetit (drejtimet kryesore), kerkesa per ekstradim dhe dokumentat qe i bashkohen asaj, kushtet e ekstradimit dhe perjashtimet rastet kur ekstradimi nuk lejohet, detyrat e kopetencat e Ministrit te Drejtesise, detyrat e

prokurorit, rregullat epr acktimin dhe zbatimin e masave shtrenguese, zgjerimi i ekstradimit, shpenzimet e ekstradimit.

20. Leterporosite nderkombetare (3 ore mesimore)

- Leterporosia si forme e ndihmes se ndersjellte, porosite nga jashteshtetit, kompetencat e Ministrit te Drejtesise, per cfare mund te behet leterporosia, rastetkur ajo refuzohet, veprimet egjykates, leterporosite per jashte shtetit, kerkesa e organeve te procedimit drejtuar Ministrise se Drejtesise dhe veprimet e Ministrise, shpenzimet per leterporosine.

21. Njohja dhe ekzekutimi i vendimeve penale (3 ore mesimore)

- Konventat nderkombetare, elementet kryesor dhe ekzekutimin e vvendimeve penale te huaja ne Shqiperi, rastet kur vendimi i gjykates se huaj nuk mund te njihet, paraqitja e kerkeses ne Ministrise e Drejtesise dhe kopetencat e saj, zbatimi i ligjit te shtetit te cilit i kerkohet ekzekutimi, njohja e efekteve civile te nje vendimi penal te gjykates se huaj, zbatimi i masave shtrenguese, vendimi i gjykates kompetente per njohjen e vendimit penal te gjykates se gjykates se huaj dhe ekzekutimi nga prokurori.

- Ekzekutimi jashte shtetit i vendimeve penale te gjykates shqiptare, kerkesa e Ministrise se Drejtesise drejtuar shtetit te huaj, kushtet per te bere kerkese, rastet kur nuk mund te behet kerkese.

- Dallimet midis formave te bashkepunimit me autoritetet e huaja ne ceshtjet penale.

Programi mesimor i lendes “ E Drejta Kushtetuese”

I. Ngarkesa mesimore vjetore: 99 ore mesimore

II. Ngarkesa Meismore javore: 3 ore ne jave

III. Viti akademik i ndare ne dy semestra

- semestri i pare 16 jave

- semestri i dyte 16 jave

IV Provimi : ne Qershor

1. Kuptimi i kushtetutes: termat perkufizuese; karakteristikat e nje kushtetute; akti kushtetues; fuqia kushtetuese; hierarkia e ligjeve; amendamenti i kushtetuetes.

2. Burimet e se Drejtes Kushtetuese: normat kushtetuese; traktatet nderkomebtare; jurisprudence; zakoni kushtetues; interpretimi i normave kushtetuese: autoret e mirenjohur.

3. Permbajtja dhe Statusi i Kushtetutes: Deget e qeverisjes; Pushtetet ne kohe emergjence.

4. Konstitucionalizimi: Qeverisja e kufizuar, pelqimi i te qeverisurve; shoqeria e hapur; shteti ligjor; zbatimi i kushtetuetes; kontrolli i qe verisjes nga populli.

5. Doktrina e ndarjes se pushteteve; Ndarja e pushteteve ne Demokracite Presidenciale; kontrolli (mbikqyrja) reciprok dhe ekuilibri; perzierja e pushteteve ne Demokracine Parlamentare; kufijte ndares.
6. Legjislativi; Struktura, unikameralizmi dhe bikameralizmi.
7. Organizmi i Legjislativit; mbledhjet e tij, spiketi; komisionet e perhershme; organziimi partiak; grupet parlamentare; tippet e anetareve te legjislativit; lidhja me zonen elektorale; teoria e mandatit detyrues; teoria e pavaresise.
8. FunkSIONET e Legjislativit; berja e ligjeve; funksionet kushtetuese; funksionet elektorale; funksionet financiare; funksio9net ekzekutive; funksionet informuese; roli i ndryshueshem i legjislativeve demikarike.
9. Procedura legjislative: tippet e legjislacionit; fazat kryesore ne trajtimin e project ligjeve.
10. Ekzekutivi: dy rolet themelore te Ekzekutivit: Kryetari i shteit dhe kreu i qeverise; ekzekutivi si kryetar i Shtetit; tippet kryesore; funksionet kryesore; ndarja dhe perzierja e roleve.
11. Presidenti, si Kryetar i Shtetit; zgjedhja; afati ne detyre; papajtueshmerite; venia nen akuze; zevendsimi i perkoheshem; kompetencat.
12. Presidenti, si Kreu i Qeverise; Presidenti dhe Kryeministri; Kryetari i shtetit; Kreu i Qeverise; Shefi i Diplomacise; Kryekomandanti; Udheheqesi i kohes se mergjences, udheheqesi i parties; kryelegjislatori.
13. Kryeminietri si Kreu i Qeverise; Kryeministri, ministrat, zyrtaret; punesimi i nepunesave civile; afati dhe kushtet e punesimit; veprimtarite politike; levat e qeverisjes; kabineti; stafi i kryeministrit; departamentet; marredheniet e punes; marredheniet nderministrore; kryeministri dhe kabineti; ministrat dhe zyrtaret; Kryeministri ne qeverisjen me koalicion; ekzekutivi ne sistemet jo demokratike.
14. Format e ndryshme te qeverisjes ne nje demokraci; demokracite Parlamentare dhe Presidenciale dhe disa lloj hibridesh.
15. Dallimi midis personave te Ekzekutivit dhe atyre te Administrates: ne funksionme, ne perzgjedhje dhe kohezgjatja ne detyre; burokracia; statusi formal i Agjensive administrative; funksionet formale administrative.
16. Arti i qeverisjes; administrimi dhe ushtrimi i politikës; ndarja midis ushtrimit te qeverisjes dhe administrimit; ushtrimi i politikës nga administratoret; ndikimi administrative mbi politikat legjislative dhe ekzekutive; rregullat administrative; diskrecioni administrative.
17. " Administokracia" ne nje demokraci; rrugezgjdhja; problemi i blerjes se administratoreve te pergjegjeshem; kontrolli nga zyrtaret e zgjedhur; kontrolli nga gjykatat; nderhyrja nga Ambudsmeni (Avokati i Popullit).
18. Qeverisja vendore: baza; anetaret ; zyrtaret; proceset e qeverisjes locale; mbledhjet; marredheniet anetar – zyrtar; financat e qeverisjes locale; te ardhurat; shpenzimet; kontrolli i llogarive.

19. Veshtjet kushtetuese ne lidhje me qeverisjen vendore; marrëdhëniet e pushtetit qendror dhe vendor; marrëdhëniet e ministrave me pushtetin vendor; Prefekti; standartet; Karta Europiane mbi qeverisjen lokale.
20. Gjyqesori: struktura, apelimi; emerimet ne Gjyqesor dhe kushtet e shërbimit; perzgjedhja dhe afati ne detyre i gjyqtareve; avokatet dhe gjyqtaret; emerimi, masat disiplinore dhe transferimi i gjyqtareve; zgjedhja dhe revokimi i gjyqtareve, imuniteti gjyqesor.
22. Pavaresia e gjyqesorit: Karta Europiane mbi statusin e gjyqtarit; Keshilli i Larte i Drejtesise; marrëdhëniet zyrtare me Legjislativin dhe Ekzekutivin; ndarja e gjyqtareve bga prokuroret; mbrojtja e gjyqtareve nga presioni politik.
23. Sistemet baze te Drejtesise; Akuzator dhe Inkuzator; funksionet gjyqesore te specializuara; zbatimi i ligjit; zgjidhja e konflikteve; Rishkimi i kushtetueshmerise se legjislacionit nga gjykatat;
24. Administrimi gjyqesor; Menaxhimi gjyqesor; pavaresia buxhetore dhe administrative e gjyqtareve; paga e gjyqtarit.
25. Posti i Prokurorit te Pergjithshem: organizimi; perzgjedhja, emerimi dhe shkarkimi i prokuroreve te tjere; funksionet; marrëdhëniet zyrtare me gjyqesorin.
26. Gjykata Kushtetuese: Perberja, perzgjedhja, emerimi, kohezgjatja ne detyre, shkarkimi, imuniteti i anetareve te Gjykates Kushtetuese; funksioni dhe kompetencvat e Gjykates Kushtetuese.
27. Ushtrimi i rishikimit gjyqesor nga Gjykata Kushtetuese. Subjektet e legjitimuar ne kete process, " rasti dhe kundërshtimi'.
28. Gjykata e Larte dhe Gjykata Kushtetuese; nderlidhja e roleve, kompetencave dhe pergjegjesive.
29. Gjykata Europiane e te Drejtave te Njeriut: Protokolli nr.11 i Konventes per Mbrojtjen e te Drejtave dhe Lirive themelore te Njeriut.
30. Omdudsmani (Avokati i Popullit 0: perzgjedhja, emerimi, afati ne detyre, shkarkimi; roli dhe funksioni i Ombudsmanni; juridiksioni dhe kompetencat e tij; ankesat dhe inspektimet; Hetimet e bera me vete inisiativen e Omdudsmanni; aktet e ndermarra prej tij; Ombudsmanni dhe Parlamenti.
31. Traktatet nderkombetare: Statusi i tyre ne te Drejten e brendeshme; Konventa Europiane e te Drejtave te Njeriut ne te drejten e brendeshme te Shqiperise; Monizimi dhe Dualizmi; zbatimi i Konventes nga gjykatat e vendit.
32. Te Drejtat Civile dhe Politike; Te Drejtat Ekonomike, Sociale dhe Kulturore; Detyrimet negative dhe positive te Shtetit; Procedura penale, si nje ceshtje e te Drejtes Kushtetuese; Zbatimi i vendimeve te Strasburgut ne te drejten e brendeshme.
33. E Drejta e lirise dhe sigurise se personit; rastet kur lejohet ndalimi ij personit (neni 5 i Konventes Europiane per mbrojtjen e te Drejtave te Njeriut); parashikimi i ketyre rasteve nga Kushtetuta e Shqiperise. Rastet

e arrestimit të personit; gjykimi Brenda një kohe të arsyeshme; Mundësia për t'u ankuar për kundërligjshmëri të ndalimit; e Drejta për t'kompensuar për ndalimin e paligjshëm; si janë parashikuar këto raste nga Kushtetuta e Shqipërisë.

34. E Drejta për një gjykim të drejtë (neni 6 i Konventës Europiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut); fusha e zbatimit: në vendosjen për akuzë penale; në vendosjen për të drejtat dhe detyrimet civile; garancitë; e Drejta për t'ju drejtuar gjykatës; e Drejta për një seance degjimi të drejtë; e Drejta për një seance degjimi publike dhe të shpalljes publike të vendimit; e Drejta për gjykim Brenda një kohe të arsyeshme; e Drejta për një gjykatë të pavarur dhe të pavarshme të vendosur me ligj; e Drejta për t'u ankuar.

Si janë parashikuar këto të drejta në Kushtetutën e Shqipërisë. E Drejta e prezumimit të pafajësi të beshtetës penale; e Drejta për t'informuar për akuzën; e Drejta për të pasur kohën dhe lehtësinë e pershtatshme; e Drejta për t'u mbrojtur vetë ose për të pasur ndihmë ligjore; e Drejta për të thirrur dhe pyetur dëshmitarë; e Drejta për të pasur përkthyes; Si janë parashikuar këto të Drejta nga Kushtetuta e Shqipërisë.

Programi mesimor i lendes " Te Drejtat e Njeriut dhe e Drejta Europiane"

Lenda e te " Drejtave te Njeriut" , perben nje moment te rendesishem ne pergatitjen e brezit te pare te studenteve te Shkolles se Magjistratures. Te Drejtat dhe lirite themelore te njeirut, tanime nje pjese kryesore e legjislacionit shqiptar si dhe e akteve nderkombetare qe shteti shqiptar eshte angazhuar te respektoje, perbejne nje nga guret themelore te sistemit juridik qe magjistratet e rinj do te duhet te mbrojne. Ne kete plan njohja, kuptimi dhe studimi i zbatimit te tyre edhe ne perputhje me respektimin dhe zbatimin e strukturave nderkombetare, merr rendesi te vecante.

Zhvillimi i ciklit te oreve mesimore – studimore ne lidhje me kete subject do te synoje pikerisht kete objektiv primar; me nje njohje te thelluar dhe te nje karakteri specifik positivist te normave te brendeshme dhe nderkombetare mbi te drejtat e njeriut dhe te interpretimit te tyre; kete rradhe nga pozita e magjistratt ne menyre qe te arrihet nje zbatim professional i tyre dhe nje mbrojtje efektive e ketyre te drejtave qe ne rruget e brendeshme gjyqesore.

Dy faktore e bejne te domosdoshem rendesine e nje pergatitjeje te tille; se pari karakteri i normave per mbrojtjen e te drejtave te njeriut, si norma ne te cilat gjen nje nga themelet e saj shteti shqiptar i se drejtes; se dyti fakti qe ne kete fushe magjistratura e jone do te kete nje " supervisor" shume te afte dhe te specializuar – Gjykatën Europiane per te Drejtat e njeriut.

Natyrisht qe nje domosdoshmeri e nje pergatitjeje te tille do te kerkoje edhe perpjekje te shumta nga stafi pedagogjik pedagog – studente, ne te cilat shpreh besimi se do te gjejme edhe mbeshtetjen e gjithë stafit te Shkolles si dhe te sdstrukturave te keshillit te Europes.

Mjetet e arritjes se objektivave

1. Zhvillimi i leksioneve teorike nga ana e lektorit, me karakter te theksuar positivist dhe te kufizuar doctrinal.
2. Ndoshta menyra me e rendesishme do te qendroje tek ssynimet per te organizuar seminare, te bazuara tek prezantimet dhe interpretimet e gjykimeve te bera nga vete studentet.
3. Perpjekjet per te organizuar simulation games.
4. Vizita eventuale ne Gjykatën vendase apo dhe nga Gjykata Europiane e te Drejtave te Njeriut.
  - Ngarkesa Mesimore

I. Ngarkesa mesimore vjetore:

12 ore mesimore dhe 20 ore seminare te realizuara ne 16 (1 tetor 2001 – 31 Janar 2002)

II. Ngarkesa mesimore javore

Do te varet nga karakteri i temes se mesimit fakti nese mesimdhenia do te bazohet tek leksioni dhe nga ana e lektorit apo tek punimet dhe prezantimet e ceshtjeve nga ana e studenteve.

III. Viti akademik

Ngarkesa mesimore e lendes “ Te Drejta e Njeriut” do te shtrihen gjate gjithë vitit

Struktura e lendes:

1. Raporti ndermjet norms nderkombetare dhe normes se brendeshme. Zgjidhjet kushtetuese. Roli i Magjistratit ne zbatimin e normes nderkombetare. (2 ore leksion)
2. Karakteri i normave nderkombetare mbi te drejttat e njeriut. (2 ore leksion)
3. Sistemi europian i mbrojtjes te te drejtave dhe lirive themelore dhe leegjislacioni shqiptar mbi te drejttat e njeriut. Zgjidhje dhe probleme. Mekanizmat e Konventes Europiane per te drejttat e Njeriut (2 ore leksion).
4. Menyra e interpretimit te Konventes Europiane te te drejtave te Njeriut nga ana e Gjykates Europiane te te Drejtave te Njeriut (2 ore leksion).
5. * E Drejta per te jetuar – neni 2 i Konventes dhe Protokolli 6 i saj. (2 ore)
6. * Tortura dhe trajtimet c’njerezore – neni 3 i Konventes. Konventa Europiane per parandalimin e tortures. (2 ore).
7. * Skllaveria dhe roberia – neni 4 i Konventes (1 ore).
8. * E Drejta e lirise dhe e sigurise – neni 5 i Konventes. (3 ore)
9. * Gjykimi i drejte – nenet 6 dhe 13 te Konventes. (4 ore)
10. * Jeta private dhe familjare. E Drejta per te krijuar familje – nenet 8 dhe 12 te Konventes (2 ore).
- 11.* Liria e mendimit, e besimit dhe e fese – neni 9. (2 ore).
- 12.* Liria e shprehjes dhe e organizimit – nenet 10 dhe 11 te Konventes (2 re).
13. * E Drejta e prones, e arsimit dhe zgjedhjet e lira periodike – protokolli i Konventes. (2 ore).
  - *Per keto ore , ne menyre te vecante, do te behen perpjekje qe procesi meimor te zhvillohet teresisht ne formen e seminareve me ane te punimeve te bera nga vete studentet duke u ndihmuar ne interpretime dhe ne nxjerrjen e konkluzioneve nga pedagoget e lendes. Per keto punime ne focus do te jene nenet e Konventes Europiane te te Drejtave te Njeriut dhe vendimet e Komisionit dhe te Gjykates Europiane per te Drejttat e Njeriut.*
14. * Kufizimet dhe rezarvat ndaj konventes. (2 ore leksion)
- 15.Sistemet e tjera te mbrojtjes nderkombetare te te drejtave te njeriut. (2 ore leksion).

- Bibliografia kryesore
- Punimeve per gatitore per hartimin e manualit te te drejtave te njeriut ne Shqiperi.
- Vendime te Gjykates apo te Komisionit Europian te te Drejtave te Njeriut.
- Vincent BERGER – La Jurisprudence dela Cour Europeenne des Droits de l' Homme;
- Vincent Berger - Kursi i te Drejtave dhe Minoriteteve; Bruges, Belgjike, 1997.

**Programi mesimor i lendes " E Drejta Tregtare,
konkurenca, falimentimi, koncesionet "**

Pedagoget pergjegjes:

1. Edi Spaho
2. Florina Tegu
3. Tefta Zaka

Bashkepuntor

1. Judith Knieper
2. Neritan Kallfa
3. Kathleen Imholz

Pedagoget pergjegjes do te zhvillojne programin meismor per ketelende, ndersa bashkepuntoret do te aktivizohen per temat e vecanta ne fusha te ndryshme te se Drejtes Tregtare.

II. Ngarkesa mesimore

99 ore mesimore te realizuara nga 3 ore ne jave, 32 jave
1 Tetor – 30 Maj

III. Ngarkesa mesimore javore:

3 ore mesimore (ora mesimore 45 minuta)

IV. Viti akademit i ndare ne dy semestra)

1. Semestri i pare 16 jave 1 tetor – 31 Janar
2. Semestri i dyte 16 jave 1 Shkurt – 30 Maj

V. Detyrimet e tjera vjetore:

Nga periudha 25 Maj deri 25 Qershor do te shlyhen detyrimet vjetore:
Provime, punimete pavarura, tema kursi e te tjera.

Symimet dhe objektivat e lendes " E Drejta Tregtare "

Lenda " E Drejta Tregtare" eshte nje disipline e domosdoshme dhe me nje rendesi te vecante per programinmesimor, teorik dhe praktik te Shkolles se Magjistratures.

I. Objektivat

Qellimet kryesore te kesaj lendedo te jene:

3. pergatitja e magjistrateve me nje baze te shendoshe teorike dhe praktike te ceshtjeve tregtare, duke i bere ato te afte per dhenien e vendimeve gjyqesore civile dhe tregtare.

4. Nxitja e punes shkencore dhe te pavarur te magjistrateve qofte gjate shkolles, ashtu edhe gjate vitieve te ushtrimit te profesionit te tyre.
5. Nxjerrja e magjistrateve qe te nxjerrin vendime gjyqesore te argumentuara ligjerisht, tembeshtetura si ne provat e administruara gjate procesit gjyqesor, ashtu dhe ne dispozitat ligjore.
6. Edukimi i ndershmerise dhe i pastertise se figures se magjistratit.

II. Rruget e arritjes se objektivave

Objektivate dhe qellimet e lendes " E Drejta Tregtare" ne Shkollen e Magjistratures, gjate vitit te pare, do te realizohen nepermjet ketyre rrugeve:

- i. Trajtimi i leksioneve nga ana e lektorit. Ne keto leksione do te synohet te shmanget dhenia e njohurive te fituara nga studentet gjate kater viteve te shkolles ne Fakultetin e Drejtesise, duke u ndalur vetem ne temat e patrajtuara ose te trajtuara park. Gjithashtu, nje rendesi te vecante ka trajtimi i temave te aktualitetit, analiza te artikujve shkencore, interpretime te projektligjeve dhe te rasteve praktike.
- ii. Oreve te ushtrimeve. Te cilat do te zene nje vend kryesor gjate procesit me mesimdhenies. Keto ore konsistojne ne analizimin e ceshtjeve praktike te gjykatave, te cilat do te ndihmojne se tepermi magjistratet per nje pergatitje sa me te plote te tyre.
- iii. Punime te pavarura, do te konsistojne ne tema te ndryshme qe do te trajtohen nga magistratet per ceshtje te rendesishme juridike apote praktikes si psh. Konfliktet e artakeve ne shoqerite tregtare, rastet e konkuresces se pandershme, bashkimet dhe ndarjet e shoqerive tregtare, e te tjera.
- iv. Studime te organizuara te dosjeve gjyqesore, sidomos te dosjeve te cilat kane kaluar ne te gjitha shkallet e gjykimit.
- v. Vizitave ne ambientet e magjistrateve ose ne ambientet e tjera ne funksion te tyre, i zyrra e rregjistrit tregtar, arkivat e gjykates etj.

STRUKTURA E LENDES " E Drejta Tregtare "

7. HYRJE

Ngarkesa Mesimore 3 ore

8. Zhvillimi historic i se Drejtes Tregtare
9. Kuptimi i tregtarit dhe karakteristikat e tij.
10. Shoqerite tregtare dhe vecorite e tyre

Ngarkesa mesimore 6 ore

11. Perkufizimi i shoqerise dhe karakteristikat e tyre.
12. Ndarja e shoqerive dhe vecorite kryesore te cdo ndarje.
13. personaliteti juridik dhe aktet per shoqerite ne formim e siper.
14. Rastet e pavlefshmerise se shoqerive.
15. ceshtje praktike.
16. Shoqeria e sthjeshte, kolektive dhe komandite

Ngarkesa mesimore 9 ore

17. Karakteristikat kryesore te tyre
18. Administratoret dhe funksionet e tyre
19. Te drejtat dhe detyrat e ortakeve

20. Transferimi i pjeseve te kapitalit themelor
21. Ceshtje praktike
16. Shoqeria me pergjjesi te kufizuar Sh.P.K.
Ngarkesa Mesimore 12 ore
  1. Perkufizimi dhe emertimi, udhezime mbi aktet dhe dokumentat.
  2. Kontributet ne natyre dhe ne te holla.
  3. Administrimi i shoqerise, te drejtat dhe detyrat e tyre.
  4. Transferimi i kapitalit dhe trashegimi, ndermjet ortakeve tek te tretet.
  5. Ortaku i vetem.
  6. Zvogelimi dhe zmadhimi i kapitalit.
  7. Shnderimi i shoqerise.
  8. Ekspertet kontabel.
  9. Ceshtje praktike.
17. Shoqerite anonime
Ngarkesa mesimore 15 ore
  1. Perkufizimi dhe emertimi, udhezime mbi aktet dhe dokuemntat.
  2. Shoqerite me oferte dhe pa oferte publike.
  3. Asambleja e aksionereve, kompetencat e saj.
  4. Drejtoria e shoqerise
  5. Keshilli drejtues, perberja, kompetencat esaj.
  6. Zmadhimi dhe zvogelimi i kapitalit.
  7. Kontrolli i shoqerive anonime.
  8. Aksionet, vecorite dhe llojet e tyre.
  9. Filialet, shoqerite pjesmarrese dhe te kontrolluara.
  10. Ceshtje praktike.
18. Rregjistri tregtar
Ngarkesa Mesimore 9 ore
  1. Mbajtja e rregjistrimit ne gjykate.
  2. Procedura e rregjistrimit
  3. Skeda e rregjistrimit
  4. Procedura dhe detyrimi
  5. Ceshtje praktike
19. Mbarimi i shoqerive tregtare, peishja , bashkimidhe ndarjet
Ngarkesa Mesimore 9 ore
  1. Prishja e shoqerive dhe rastet e prishjeve
  2. Mundesite e bashkimit dhe te ndarjes
  3. Modalitetet e tyre
  4. Ceshtjet praktike
20. Likuidimi i shoqerive tregtare
Ngarkesa Meismore 6 ore
  1. Rregullat e likuidimit
  2. Mbyllja e likuidimit dhe vendimte asamblese dhe me rruge gjyqesore
  3. Caktimi i likuiducit dhe pergjegjesite e tij.
  4. Ceshtje praktike.

21. Rregjimi tatimor mbi subjektet tregtare
Ngarkesa MESIMORE 3 ORE
1. Aspekti juridik i rregjimit tatimor
  2. Ndarja e tatimeve sipas llojit të biznesit.
  3. Evazioni fiskal i kryer nga shoqëritë tregtare dhe mundësitë e shmangies.
  4. Ceshtje praktike.
22. Legjislacioni bankar. Banka e Shqipërisë dhe rregullimi qendror i sistemit bankar. Bankat private.
Ngarkesa mesimore 6 ore
1. marrëdhëniet midis Bankës së Shqipërisë dhe bankave të tjera.
  2. Organizimi dhe drejtimi i Bankës së Shqipërisë
  3. Licensimi i bankave.
  4. Administrimi dhe drejtimi i tyre
  5. Kontrata të ndryshme bankare.
  6. Ceshtje praktike
23. Kendvshtrimi i Legjislacionit Tregtar Amerikan
Ngarkesa Mesimore 3 ore
1. ceshtje teorike të shoqërive tregtare
  2. ndarja e tyre.
  3. Vecoritë kryesore
  4. Dallimet kryesore të tyre nga sistemi evropian.
13. Arbitrazhi tregtar
Ngarkesa Mesimore 6 ore
5. Karakteristikat e arbitrazhit
  6. Juridiksioni i tij
  7. Arbitrazhi vendas dhe i huaj tregtar
14. Konkurrenca
Ngarkesa mesimore 6 ore
8. Objekti dhe fusha e zbatimit
  9. Ndalimet e kufizimeve të konkurrencës
  10. Ndarja dhe ndalimet e bashkimeve
  11. Ndalimet dhe veprimet e paligjeshme ndaj konsumatorëve dhe konkurrentëve të tjerë
  12. Drejtori e konkurrencës ekonomike
  13. Sanksionet
  14. Falimentimi
  15. Konkurenca
  16. Ceshtje praktike
15. Teme e lire
Ngarkesa mesimore 6 ore
24. Provimi vjetor Qershor

Programi i Lendes “ E Drejta Sigurimeve”

- Pedagogu Pergjegjes: Naim ISUFI
  - Ngarkesa Mesimore: 64 mesimore te realizuara 2 ore ne jave ne 32 jave.
  - Viti mesimor 1 Tetor – 30 Maj
    - III. Ngarkesa mesimore javore:
2 ore mesimore (ora mesimore 45 minuta)
    - IV. viti akademik i ndare ne dy semestra:
      - 1. Semestri i pare 16 jave (1 tetor – 31 Janar)
      - 2. Semestri i dyte 16 jave (1 Shkurt – 30 Maj)
    - V. Detyrime te tjera vjetore
- nga periudha 30 Maj deri 25 Qershor do te shlyen detyrimet vjetore:
provime, punime te pavarura, tema kursi e te tjera.

SYNIMET DHE OBJEKTIVAT E LENDES “ E Drejta e Sigurimeve”

Lenda “ E Drejta e Sigurimeve” eshte nje lende e re dhe e levruar per here te pare ne Shkollen e Magjistratures duke pasquruar keshtu rregjimin juridik te industries se sigurimeve dhe risigurimeve si dhe aspektet ligjore praktike te dala dhe te trajtuara.

I. Objektivat

Trajtimi i lendes se te Drejtes se Sigurimeve ne Shkollen e Magjistratures do te synoje ne permbushjen e ketyre qellimeve dhe objektivave kryesore;

1. pergatitja e magjistrateve per te dhene vendime gjyqesore profesionale per rastet e sigurimit;
2. rritja e aftesive argumentuese ne dhenien e vendimeve gjyqesore te mbeshtetura provat e administruara gjate procesit si dhe kuadrin ligjor ekzistues.
3. njohja me terminologjine e fushes se siguriemeve dhe rritja e aftesive ne formulimin e vendimeve te sakte dhe te plota nga pikpamja terminologjike dhe linguistike.
4. rritja e aftesise per te ndertuar nje gjykim te pavarur dhe shkencor ne funksion te zgjedhjes se drejte te rasteve gjyqesore te sigurimeve.
5. njohja me praktikat vendase dhe te huaja gjyqesore ne trajtimin e rasteve siguruese.
6. nxitja e punes shkencore dhe te pavarur gjate shkolles dhe gjate ushtrimit te profesionit se nagjistrat;

7. rritja e ndjenjes se përgjegjësise për një figurë të ndershme dhe të pastert të magistratit.

II. Rruget e arritjes së objektivave

Mesimi i së Drejtes së Sigurimeve në Shkollën e Magjistratures synon në realizimin e objektivave të mësipërme kryesisht nëpërmjet këtyre rrugëve.

1. trajtimit të leksioneve nga ana e lektorit. Në këto leksione do të synohet:

- a. dhenia e njohurive të reja praktike dhe teorike të patrajtuara ose që mbartin problematike juridike;
- b. dhenia e leksioneve që pasqyrojnë çështje aktuale të botës juridike të sigurimeve dhe risigurimeve;
  - komente juridike për dispozita të diskutueshme të legjislativës së sigurimeve;
  - vakume juridike ekzistuese;
  - pikpamje, debate, interpretime për akte ligjore që janë në fazën e përgatitjes për aprovim dhe ato të aprovuara;
  - shqyrtimi dhe analiza e artikujve shkencorë dhe juridikë të botuar në periudhë juridike ose jo, Brenda dhe jashtë vendit;
  - të ilustrimet me raste praktike çdo princip ose koncept i trajtuar nga lektori gjatë leksionit. Në këto raste do të përdoret praktika gjyqësore shqiptare e tre shkallëve, praktika e gjykatës Kushtetuese kur është rasti si dhe praktikën e vendeve të tjera (sistemi civil dhe anglo-sakson).

2. orëve të ushtrimeve, bëhet analiza e rasteve konkrete praktike. Këto përfshihen në materialin e seminarit të cilat japin nga lektori në advance përpara orës së seminarit (një javë përpara zakonisht) në mënyrë që kandidati të ketë mundësi të familjarizohet me rastin, të shfrytëzojë burime juridike në formulimin e zgjidhjes që do të sugjerojë, duke ndihmuar kështu edhe në ekonomizimin e kohës së seminarit. Pëveç rasteve studimore në materialin e seminarit përfshihet edhe një formular tjetër që quhet " Plani i seminarit". Në planin e seminarit specifikohet tema e seminarit, numri i sesionit, kohezgjatja, puna në grup ose individuale, çështje objekt seminarit, objektivat e seminarit, materialet ku do të fokusohen studentet, në fund jepet edhe struktura e sesionit që trajton mënyrën e administrimit të seminarit. Pjesë e strukturës së sesionit janë " Konkluzionet e diskutimeve" si dhe "Vërejtjet dhe sugjerime lidhur me përmbajtjen e seminarit". Seminarët zakonisht shoqërohen me inskenime të caktuara duke i dhënë mundësi që studentet të marrin pjesë në rolet përkatëse të një procesi të mirfilltë sigures gjyqësor (Gjyqtar, Avokati i të Paditurit dhe Paditesit si dhe Prokurorit për çështjet kur ai është subjekt gjyqësor).

3. punime të pavarura në formën e temave që do të drejtohen nga ana e lektoreve apo specialistëve të tjerë të aprovuar nga lektori i lëndës. Punimet normalisht do të realizohen në funksion të çështjeve me të rëndësishme juridike sigures që kuadri ligjor dhe praktika

paraqesin. Psh. interesi i sigurueshem, konfliktet lidhur me ngjarjen e sigurimit dhe sistemet e demshperblimit, kontrata e risigurimit, sigurimi investimet dhe jetes etj. Temat pergatiten ne nje rreth apo qytet te caktuar nga ku kandidati nxjerr konkluzionet perkatese dhe te cilat jane object diskutimi kolektiv. Punimi i temave do te behet per nje periudhe semestrare ose vjetore. Dorezimi i tyre mund te behet ne dy periudha kohore te caktuara nga lektori ne fund te semestrit te pare dhe ne fund te vitit. Temat me te mira botohen ne periodike te shkolles.

4. studime te organizuara te dosjeve gjyqesore qe kane kaluar ne te gjitha shkallet e gjykimit. Studimi do te behet ne grupe te perbera nga 4 – 5 kandidate . Pas studimit do te behen diskutohen te konkluzione ne oret e ushtrimeve..

5. Takime dhe vizita profesionale: me gjyqtare, perfaqesues nga industria e sigurimeve dhe risigurimeve dhe risigurimeve , broket etj. Struktura e lendes “ E Drejta e Sigurimeve”

Kreu I. Biznesi i sigurimeve

- Biznesi i sigurimeve
- Sigurimet ne Shqiperi.
- Sigurimet ne bote

Kreu II. Fusha dhe cilesia e kontrates se sigurimit

- C'fare eshte kontrata e sigurimit
- Kontrata e sigurimit dhe lojrat e fatit
- Ekzekutueshmeria dhe kushti.
- Kontrate uberrimae Fidei.
- Demshperblimi qellim i vetem i kontrates se sigurimit.
- Kontrata e sigurimit te jetes.
- Kontrata e sigurimit te perfitimit reciprok
- Ndashmeria dhe pandashmeria e kontrates se sigurimit
- Kerkesa per pavlefshmerine e kontrates se sigurimit.

Kreu 3. Palet

- Palet
- Kush mund te jete sigurues
- Format e shoqerive sigueruese
- Te drejtat e siguruesit te huaj
- Kontratat e bera jo ne perputhje me kerkesat ligjore
- Kush mund te jete i siguruari
- Te miturit dhe kontrata e sigurimit
- Personat me te meta mendore dhe kontrata e sigurimit

Kreu 4. Interesi i sigurueshem

- Konceptri ipergjithshme mbi interesin e sigurueshem
- Interesi i sigurueshem mbi pasurine – Ku konsiston ai ?
- Kur duhet te ekzistoje interesi i sigurueshem ne sigurimin e pasurise
- Interesi i sigurueshem ne sigurimin e jetes
- Interesi kreditorit ne sigurimin e jetes se debitorit
- Cesionari dhe interesi i sigurueshem

- Pelqimi i personit jete e te cilit eshte siguruar
- Kreu 5. Lidhja e kontrates se sigurimit
- Oferta dhe pranimi
  - Forma e kerkuar
  - Pasojat ligjore te voneses se siguruesit per te proceduar mbi kerkesen per marrjen ne sigurim..
  - Kontrata e sigurimit si kontrate formale – polica e sigurimit
  - Kur nje police sigurimi behet e detyrueshme
  - Kushti i levrimit
  - Mosleximi i polices nga i siguruari dhe pasojat perkatese.
  - Dokumentat qe mund te perbejne pjese te kontrates se sigurimit.
- Kreu 6. Primi i sigurimit
- Natyra e detyrimit
  - Kur primi mund te konsiderohet borxh.
  - Pagesa e primit
  - Pasojat e mospageses se primit
  - Shuarja e te drejtave qe rrjedhin nga kontrata
  - Shkaqet qe justifikojne mospagimin e primit
  - rastet kur primi eshte i kthyeshem
  - Kur kontrata e sigurimit zgjidhet ne menyre te padrejte nga siguruesi.
- Kreu 7. Agjentet e sigurimeve dhe te drejtat e tyre
- Doktrina e agjensise ne te drejten e sigurimeve
  - Klasat e agjenteve dhe kompetencat e tyre
  - Nenagjentet e sigurimeve – emerimi dhe te drejtat
  - Kufizimet mbi tagrat e agjentit
- Kreu 8. Perfituesi
- Perfituesi ne policesn e jetes
  - Te drejtat e perfituesit
  - Ndryshimi i perfituesit – forma e kerkuar
  - Rastet kur perfituesi vdes para te siguruarit
  - rastet kur perfituesi eshte i divorcuar nga i siguruari
  - Trustet e sigurimit
- Kreu 9. Te drejtat e personave te tjere (III) sipas kontrates se sigurimit
- Te drejtat e kreditorit sipas polisave te sigurimit
  - Polica e jetes e pagueshme
  - Polica e jetes e pagueshme ndaj personave te trete
  - Polica e jetes e pagueshme ndaj kreditorit
  - Te drejtat e bleresit dhe shitesit
  - Qiramarres – Qiradhenes
  - Trashegimtarete dhe trashegimlensesi
  - Te drejtat e regresit
- Kreu 10. Sigurimi nga zjarri
- Interpretimi, polica standarte
  - Afati i sigurimit
  - Objekti i sigurimit, pershkrimi

- Objekti i sigurimit, venddodhja
- Ndryshimi i interesit, titullit dhe posedimit
- Procesi gjyqesor dhe risigurimi
- Eksplozioni, materialet e djegshme
- Ndertestat e pazena dhe bosh
- Shembja e nderteses
- Klauzola e kutise se hekurt
- Masa e pergjesis se sigurimit
- Vleresimi dhe arbitrazhi
- Opsini i rindertimit
- Policat e vleresuara
- Klauzolat e bashkesigurimit
- Njoftimi dhe provat e humbjes
- Parashkrimi i padise

Kreu 11. Sigurimi i marines

- Policat e marines dhe interpretimi i tyre
- Interesi i sigurueshem
- Pasuria qe mund te jete object sigurimi
- Hyrja ne fuqi e rrezikut dhe periudha e tij
- Rreziqet e mbulueshme
- Perjashtimet e nenkuptuara
- Rreziqet detare
- Arrestimi, pengimi, zenja e anijes
- Veprimet kunder interesit te pronarit
- Vjedhja
- Hedhja e ngarkeses
- Avarite e vecanta dhe te pergjithshme
- Humbja totale
- Braktisja
- Klauzolat e minimizimit te demit

Kreu 12. Sigurimi nga aksidentet personale

- Policat e aksidenteve personale dhe interpretimi i tyre
- Demet aksidentale – mjetet aksidentale
- Shenjat e jashteme dhe te dukshme te demtimit
- Profesionit dhe punesimi
- Rreziqet e perjashtuara
- Substancat toksike dhe kontakti me ta
- E drejta per autopsy

Kreu 13. Polica e jetes

- Percaktimi i perfituesit.
  - Deklarimi i moshes
  - Vetvrasja
  - Vdekje ne duart e ligjit
  - Klauzola e pakundertueshmerise
  - Klauzola e rinovimit
- Klauzola e shendetit te mire

- Policat e huave.

Kreu 14. Format te tjera te posacme kunder ligjit

- Sigurimi i pergjegjesise
- Garancia
- Sigurimi nga vjedhja
- Sigurimi i kredise
- Sigurimi ne grup
- Sigurimi i paftesise
- Sigurimi i rreziqeve te luftes

Kreu 15. Kontrata e risigurimit

- Natyra e transaksioneve te risigurimit
  - Kontrata dhe tregu i risigurimeve
  - Retrocesionet
  - Brokerit e risigurimeve
  - Mosmarreshjet risiguroese dhe konflikteet e juridiksioneve
- Provimi.

**Programi mesimor i lendes “ Etika ligjore dhe pergjegjesia
profesionale”**

Pedagoge: Alba IBRAHIMI
Rovena ZENELAJ
Strukture mesimore:
HYRJE

Qellimi i ketij kursi eshte t'u jape studenteve njohurite baze te profesionalizmit ne drejtesi dhe te problemeve te etikes dhe te pergjegjesise profesionale. Studentet e shkolles se Magjistratures do te studiojne dhe mendojne probleme me te cilat do te perballen pas diplomimit, pra gjate punes se tyre si gjyqtare dhe prokurore. Shpresojme qe pasi studentet te studiojme me kujdes problemet etike, ne ushtrimin e profesionit te tyre, do te dine ti zgjidhin ato me mire. Gjate oreve te mesimit, studenteve do t'u kerkohet te shprehin mendime per komponente te ndryshem te sistemit ligjor dhe per rolin qe cdo jurist luan ne kete system. Gjithashtu studentet do te jene te detyruar te mendojne persa i perket pozicionit qe do te kete ne te ardhmen ne sistemin ligjor dhe per rolin qe duhet te luajne ne menyre qe ky system te funksionoj drejt dhe ne perputhje me standartet ne rritje, kerkese e kohes. Ora e mesimit konceptohet, pervec te tjerash, ne diskutimin e kazuseve te paraqitura qe do te trajtohen nga kendveshtrimi etik dhe pergjegjesise profesionale. Studenteve do t'u kerkohet te japin zgjidhje per keto probleme.

Gjithashtu, studenteve do t'u kerkohet gjithmone te vendosin veten ne situata te ndryshme) psh. , te vihet ne rolin e gjyqtarit, avokatit apo prokurorit dhe ta zgjidhin situataen para klases), ose do te diskutojne me njeri – tjetrin ne grupe te vogla, duke u perpjekur ne te njejten kohe zgjidhjen e problemit ? problemeve perkatese. Gjate ketij procesi, studentet kerkohen te vene ne jete aftesite arsyetuese dhe analitike per zgjidhjen e problemeve te mundeshme dhe gjithashtu te mesojne te zbatojne rregullat e paraqitura ne materiale te tilla si Kodi i Etikes se Avokatit, ne Kodin ekzistuese te Etikes Gjyqesore per te zgjidhur problemet qe shtrohen para tyre.

STRUKTURA E ORES SE MESIMIT DHE VLERESIMI

Oret e mesimot do te zhvillohen nje here ne jave dhe dote zgjasin nje ore. Kursi fillon bashke me semestrin e pare te vitit shkollor 2000 – 2001, dhe perfundon me fundin e ketij semestri. Ora e mesimit nuk do te zhvillohet ne formen e leksionit, perkundrazi, sic u tha me siper, do te bazohet ne pjesmarrjen active te studenteve ne oren e mesimit,

nepermjet debatimit te ideve te ngritura, vetem ne kendveshtrimin etik. Ne fillim te ores se mesimit mund te jepen shkurt idete kryesore ose te nxiten keto ide nga pedagogia. Brenda mundesive, gjate kursit, mund te ftohen lektore – prokurore, gjyqtare ose avokate per te folur mbi tema specifike.

Vleresimi dote bazohet ne pjesmaarrjen gjate ores se meismit, por per te ruajtur paanshmerine me te larte te mundur , ne provimin perfundimtar, ne formen e detyres anonime me shkrim. Provimi perfundimtar konsiston ne nje detyre me shkrim e cila duhet te doretzohet 48 ore nga casti i marrjes prane secretaries se shkollës. Detyra kerkon qe studentet te zgjidhin disa probleme praktike dhe bazohet ne aftesine analitike te studentit per te pare ne thellesi problemin, dhe jo ne memorizimin e e lendes apo te ndonje pjese te saj. Cdo studenti do t'i jepet nje kopje e Librit te Avokatit, kopje ligjesh apo pjesesh te tyre qe rregullojne drejtperdrejte etiken profesionale dhe materiale te nevojshme per tema specifike.

Po keshtu, gjate kursit, studenteve do tu shperndahen edhe literature ne anglisht, per t'u dhene atyre mundesine te zgjerojne njohurite e qe me tej te diskutohetn ne oren vijuese te mesimit. Eximi i ketyre materialeve do te jete ne deshiren e studentit dhe shperndahen me qellim qe te zene vendin e literatures se huaj, te cilen ne situata normale studentet mund te perdorin per te krijuar nje ide me te gjere mbi lenden perkatese. Literatura e huaj, ne kushtet e mungeses se literatures perkatese shqip, merr aktualisht rendesi edhe me te madhe per formimin e studenteve.

Programi i kursit

Java I-re Hyrje ne Profesionin ligjor

Java II-te Specializimi ne profesionin ligjor. Roli i Prokurorit. Diskutim mbi temen : Cilat mendoni se do te jene kompetencat dhe pergjegjesite e prokurorise ne Shqiperi. (nqs eshte e mundur diskutoni me nje prokuror). Diskutimi i problemeve te ndara gjate ores se mesimit.

Java III-te Specializimi ne profesionin ligjor. Vazhdojne probleme te pergjegjesise profesionale te prokuroreve dhe ushtrimeve nga praktika. Ne oren e mesimit do te shperndahet literature e huaj e Etikes se prokuroreve.

Java IV-te Specializimi ne profesionin ligjor. Roli i Gjyqtarit. Diskutim mbi temen: Cilat mendoni se duhet te jene kompetencat dhe pergjegjesite e gjyqtarit ne Shqiperi. (Nqs eshte e mundur diskutoni me nje gjyqtar). Diskutimi i problemeve te shperndara gjate ores se meismit.

Java V-te Specializimi ne profesionin e ligjor. Vazhdon etika e Gjyqtareve. Probleme praktike. Mesimi do te perqendrohet ne probleme dhe ide te pavaresise se gjyqtareve. Gjate ores se mesimit do te shperndahen probleme dhe literature.

Java VI-te Specializimi ne profesionin ligjor. Nje veshtrim i vemendshem mbi Ligjin per profesionin ligjor ne Republiken e Shqiperise. Diskutimi mbi temen: Analize e njerit prej neneve te ligjit.

Java VII Specializim ne profesionin ligjor. Nje veshtrim i vemendshem mbi: Ligjin per profesionin ligjor ne Republiken e Shqiperise. Diskutim mbi temen: Analize e njerit prej neneve te ligjit.

Java VIII Kodi i Etikes se Avokateve. Diskutim mbi temen: Nje klauzole qe nuk eshte perfshire ne Kodin e Etikes se Avokateve dhe ju mendoni se duhet perfshire, ose nje klauzole e perfshire ne kete Kod, por qe ju mendoni se nuk duhej te perfshihej.

Java IX Probelem specifike te etikes. Diskutim mbi temen: Si do te zgjidhnit ju nje problem specifik te etikes. (problemet qe do te paraqiten gjate ores se mesimit).

Java X Probleme specifike te Etikes, vazhdim. Diskutim mbi temen: Si do te zgjidhnit jui nje problem specifik te etikes. (problemet do te paraqiten gjate ores se mesimit).

Java XI Probleme specifike te etikes, vazhdim. Detyre paraprake me shkrim.

Java XII Diskutim mbi probleme te konstatuara ne detyren paraprake. Perseritje.

Java XIII Provimi perfundimtar.

Pervec programit te paraqitur do te shperndahen ne klase materiale te ndryshme te etikes dhe kazuse nga literatura, ne varesi edhe tekohes se disponuar. Leksionet jane te detyrueshme per te gjithe studentet.

PROGRAMI I LENDES “ Edrejta Tatimore e Doganore”

Tatimet e taksat ne Republika e Shqiperise

Qellimi lendes: Dhenia e njohurive specifike ne fushen fiskale, krijimi nje bagazhi domosdoshmerisht te nevojshme dijesh lidhur me funksionimin e cdo tatimi dhe njohja e legjislacionit fiscal me perqendrimin ne procedurat e stabilizimit te detyrimit tatimor, rishqyrtimi dhe apelimi te ketij detyrimi, ne sherbim te aftesimit te gjyqtareve te ardhshem ne gjykimin e ceshtjeve fiskale.

Tema 1. Objektivat historike te fiskalitetit. Parimet e pergjithshme te fiskalitetit.

- C’jane tatimet e taksat
- Sistemi tatimor
- Administrata tatimore
- Organizimi
- Sistemet dhe procedurat
- Pergjegjesia tatimore
- Detyrimet e administrates tatimore
- Workshop

Tema 2. Problemet e pergjithshme te drejtes fiskale. Procedurat tatimore ne RSH

- Procedurat e administrimit te tatimve
- Procedurat e vleresimit tatimor
- Pagimi dhe kthimi i tatimit te paguar teper.
- Mbledhja me force e detyrimeve
- Shkeljet dhe dinimet administrative
- Kontrolli administrative
- Procedurat e ankimit
- Workshop mbi ceshtjet e trajtuara

Tema 3. Tatimet indirekte

1. C’jane ato
  2. TVSH
- Personat e tatueshem
  - Detyrimi per t’u rregjistruar
  - Furnizimet e mallrave e sherbimeve, menyra e tatimit te tyre
  - Vlera e tatueshme dhe shkalla tatimore
  - Administrimi dhe procedurat
  - Penalitetet
  - Vleresimet
  - Rishqyrtimet

- Anikimi
- Afatet kohore
- Vlefshmeria e vleresimit attimor

3.Akcizat

- Fusha e aplikimit te akcizave
- Pullat e fiskale
- marredheniet me doganen
- penalitetet
- Ankimi

Workshop mbi ceshtjet e mesiperme

Tema 4. Tatimet direkte

1. tatimi mbi te ardhurat personal

- Fusha e veprimit te TAP
- tatimet tatimore
- Detyrimi per t'u paguar
- shkeljet
- penalitetet

2. tatimi mbi fitimin

- fusha e veprimit
- detyrimi per t'u paguar
- shkeljet
- penalitetet

3. Tatimi i mbajtuar ne burimin e te ardhurave

Workshop mbi ceshtjet e mesiperme

Tema 5. Tatimi mbi biznesin e vogel

- Subjektet pagues
- Percaktimi i detyrimit

Tema 6 Taksat nacionale

Te ardhurat nga lojrat e fatit

Tema 7. Tatimet dhe taksat vendore

- Fusha e veprimit
- Organet administruese

Policia Tatimore

- Njohuri per organizimin e kompetencat e Policise tatimore
- Funkcionet e seksionit te policies gjyqesore ne DPT dhe DPD.

E Drejta Doganore

Tema 1 – Rregjinet dhe procedurat doganore

Tema 2 – Tarifat doganore

Tema 3 – Borxhi doganor

Tema 4 – Shkeljet doganore

Tema 5 – Aspekte te korupsionit ne organet doganore e tatimore.

PROGRAMI I LENDES " E Drejta Nderkombetare Private"

Krahas pedagoqeve qe do te zhvillojne kursin e plote te kesaj disipline te drejtes, ne tema specifike mund te aktivizohen edhe specialiste vendas dhe te huaj, gje qe do ndikojne ne rritjen e nivelit teorik te studenteve te Shkolles se Magjistratures ne fushen e te Drejtes Nderkombetare Private.

I. Ngarkesa Mesimore

Lenda " E Drejta Nderkombetare Private" zhvillohet ne Shkollen e Magjistratures pergajte nje semestri , 32 ore mesimore 16 jave

II. Ngarkesa mesimore javore

2 ore mesimore (ora meismore 45 minuta)

III.Per vitin akademik 2000 – 2001

Lenda zhvillohet ne semestrin e dyte 1 Shkurt – 30 Maj 2001

III. Detyrime te tjera vjetore: Gjate periudhes 30 Maj – 25 Qershor do te shkyen detyrimet vjetore nelidhje me lenden: provim, tema kursi. Synimet dhe objektivat e lendes

Lenda " E Drejta Nderkombetare Private", eshte nje nga disiplinat e rendesishme te te drejtes, e cila zhvillohet ne kuadrin e programit mesimor teorik ne Shkollen e Magjistratures si lende semestrare.

I. Objektivat

Trajtimi i lendes E Drejta Nderkombetare Private, krahas disiplinave te tjera te te drejtes ne Shkollen e Magjistratures do te synoje permbushjen e disa objektiveve te rendesishme per nje formim sa me te mire teorik e praktik te studenteve te ketij institucioni te rendesishem te te drejtes. Objektivat kryesore qe kerkohen te arrihen gjate studimit te kesaj disipline te te drejtes sintetizohen si me poshte:

1. Pergatitja e Magjistrateve te afte per t'u dhene nje zgjidhje konflikteve gjyqesore komplekse qe mund te paraqiten ne praktike, si raste me tipike te mosmarreshjeve me elemente te huaj.
2. Thellimi i njohurive teorike te perfituara gjate studimit te te Drejtes Nderkombetare Private gjate kursit nje vjecar te zhvilluar ne Fakultetin Juridik.
3. Nxitja e punes shkencore te pavarur ne lidhje me institute te ndryshem te te drejtes Nderkombetare Private, duke alternuar ate cka eshte perfituar nga teoria e kesaj disipline tetedrejtes me raste tipike te praktikes se gjykatave shqiptare.

II. Rruget per arritjet e objektivate:

Studimi i te Drejtes Nderkombetare Private ne Shkollen e Magjistratures si dhe realizimi i objektivate te cituar sa me lart do te realizohet duke ndjekur rruget e meposhteme:

1. Trajtimi i leksioneve nga ana e lektorit. Nepermjet leksioneve qe do te zhvillohen ne Shkollen e Magjistratures do te synohet qe:

a. Te thellohen njohurite e marra nga ana e studenteve gjate studimit te kesaj disipline ne Fakultetin e Drejtesise. Kjo do te realizohet duke shmangur trajtimin e njohurive teorike te perfituara me pare dhe duke u ndalur sidomos ne institute mjaft te rendesishe, te te Drejtes Nderkombetare Private, trajtimi i te cileve do te ndikoje mjaft ne formimin teorik te Magjistrateve te ardhshem.

b. Te trajtohen leksione me meta te aktualitetit, psh.

- Ne lidhje me problemet qe kane dale per shkak te ratifikimit te konventave apo akteve te tjera nderkombetare ne Republikën e Shqiperise.

- Ne lidhje me vakumet juridike te legjislacionit shqiptar, te cilat jane evidente per kete disipline te te drejtes.

- Debate juridike ne lidhje me probleme te ndryshme qe mund te dalin ne praktiken e gjykatave shqiptare.

- Te jepen te pakten 3 deri 4 raste te praktikës gjyqesore shqiptare dhe te huaj, ne cdo ore leksioni qe zhvillohet gjate kursit semestral te leksioneve ne Shkollen e Magjistratures.

2. Zhvillimi i punimve shkencore te pavarura

Kjo perben nje nga rruget kryesore per arritjen e qellimeve dhe objektivate te lendes e Drejta Nderkombetare Private arritja e se ciles do te realizohet nepermjet hartimit te temave te ndryshme shkencore lidhur me institute te rendesishme te te drejtes nderkombetare private ku do te permendim:

Imuniteti pasuror dhe gjyqesor i shtetit; Trashegimia testamentare dhe ligjore, E drejta familjare, Te drejtat reale dhe detyrimet etj.

Pergatitja e temave, te cilat ne vetvete perbejne kerkime shkencore, do te drejtohet nga ana e lektoreve dhe specialisteve te tjere te te drejtes nderkombetare private, duke u perpjekur te behen kerkime shkencore sidomos ne atofusha te cilat jane me te prekshme ne praktiken e gjykatave shqiptare.

3. Takime profesionale: me gjyqtare, organizma te tjere profesionale juridike specialiste te te Drejtes Nderkombetare private, duke patur si qellim jo vetem thellimin e njohurive teorike ne lidhje me kete disipline te te drejtes, por edhe pergatitjen praktike te Magjistrateve te rinj ne kete fushe disi te re te te drejtes.

Struktura e lendes " E Drejta Nderkombetare Private"

- Gjate kursit semestral te lendes " E Drejta Nderkombetare Private" ne Shkollen e Magjistratures do te trajtohen ne menyre te sintetizuar disa nga institutet me te rendesishme te kesaj disipline te te drejtes, te cilat jane te renditura me poshte. Ne ndryshim nga ajo qe kane ezauruar

studentet e ligjit ne Fakultetin e Drejtesise, kursi i te Drejtes Nderkombetare Private, per vete natyren e programit ne Shkollen e Masgjistratures, eshte konceptuar me nje problematike te gjere nga praktika jurisprudenciale, gje qe perben edhe nje nga objektivat e zhvillimit te kesaj disipline.

Tema I. Nocione te pergjithshme mbi te drejten nderkombetare private

- Kuptimi i se drejtes nderkombetare private dhe pikepamjet e ndryshme teorike ne lidhje me te. Kuptimi i pergjithshem i te drejtes nderkombetare private. Disa nga teorite kryesore qe lidhen me ekzisztencen e kesaj disipline te te drejtes.
- E Drejta Nderkombetare private, menyra e zgjidhjes se konflikteve midis ligjeve, ligji i gjykates, " lex fori" Menytrat kryesore te zgjidhjes se konflikteve teligjeve qe aplikohen nga ana e kesaj disipline te te drejtes. Shembuj praktike ne lidhje me menytrat e zgjidhjes se konflikteve te ligjeve ne te drejten nderkombetare private.
- E Drejta Nderkombetare Private dhe raporeti i saj me deget e tjera te se drejtes. Vendi qe ze e drejta nderkombetare private ne sistemin e pergjithshem te te drejtes se nje shteti. Raporti i te drejtes nderkombetare private me deget e tjera te te drejtes dhe roli i saj krahas tyre.
- Kuptimi i burimeve te se drejtes nderkombetare private. Burimet e te drejtes nderkombetare private ne kuptimin material dhe ato ne kuptimin formal. Burimet e brendeshme dhe te jashte te te drejtes nderkombetare private.
- Trajtimi juridik kostitucional i te drejtes nderkombetare private. Raporti midis te drejtes nderkombetare private dhe te drejtes kushtetuese, vendi qe ze kjo disipline ne kushtetuten e Republikes se Shqiperise.
- Konventa nderkombetare si burim i se drejtes nderkombetare private. Kuptimi i konventes, traktatit, marreveshjes ne fushen e te drejtes nderkombetare private. Disa nga konventat me te rendesishme te te drejtes nderkombetare private
- Disa nga tendencat me domethese ne te drejten nderkombetare private per zgjidhjen e konflikteve te ligjeve civile. Harmonizimi, unifomimi dhe unifikimi i te drejtes.

TEMA II

Marredheniet juridike nderkombetare private dhe subjektet e tyre

- Kuptimi i marredhenieve juridike nderkombetare private dhe elementet e tyre.
- Shteti si subject i vecante i se drejtes nderkombetare private dhe pozita e tij juridike, imuniteti i prones shteterore.

Disa raste te praktikes gjyqesore te cilat lidhen me shtetin e huaj si subject i vecante i te drejtes nderkombetare private, me imunitetin juridik dhe ate pasuror te tij.

- Shtetasit shqiptar dhe shtetasit e huaj, si subjekte te se drejtes nderkombetare private dhe pozita e tyre juridike.

- Shpallja si i pagjetur, deklarimi si i vdekur i personit fizik ne te drejten nderkombetare private.

Raste te praktikes gjyqesore si dhe aktuale, te cilat me shpalljen si te pagjetur dhe deklarimin si te vdekur te shtetasve si subjekte te se drejtes. Efektet e vendimeve gjyqesore te huaja me lidhje me shpalljen si te pagjetur te shtetasve ne territorin e Republikes se Shqiperise.

- Te drejtat e personalitetit, vecorite dhe rregullimin juridik i tyre ne te Drejten Nderkombetare private.

Raste praktike gjyqesore me obket cenimin e te drejtave te personalitetit.

- Personat juridik si subjekte te se drejtes nderkombetare private dhe pozita juridike e tyre.

TEMA III

Pronesia dhe trashegimia ne te drejten nderkombetare private

- Ndeshja e legjistacioneve te ndryshme ne fushen e se drejtes se pronesise.

Problemet kryesore qe takohen aktualisht ne lidhje me konfliktet ligjore ne fushen e te drejtes se pronesise.

- Te drejtat reale mbi sendet.

- E Drejta e pronesise mbi te mirat jomateriale.

Raste te praktikes gjyqesore ne lidhje me konfliktet mbi te mirat jomateriale.

- Mjetet kryesore per sigurimin e permbushjes se detyrimeve.

- Problemet kryesore qe lidhen me konfliktet e ligjeve, lidhur me trashegimine ligjore dhe testamentare.

- Trashegimia testamentare, forma dhe permbajtja e testamentit, zotesia per hartimin e testamentit.

Raste te praktikes gjyqesore qe lidhen me trashegimine ligjore formen dhe permbajtjen e testamentit, pavlefshmerine e testamentit, problemet e padenjesise dhe te heqjes dore nga trashegimia, etj.

Tema IV

E Drejta Familjare

- Martesa dhe kualifikimi juridik i saj.

- Zotessia dhe kerkesat ne lidhje me permbajtjen e marteses

- Forma e marteses

- Marredheniet personale midis bashkeshorteve

- Marredheniet pasurore midis bashkeshorteve

- Martesa e anulueshme dhe e pavlefshme
Disa raste te praktikës gjyqësore që lidhen me pavlefshmerinë e martesave dhe me njohjen e vendimeve të huaja gjyqësore në Shqipëri, që kanë të bëjnë me pavlefshmerinë e martesave.

Probleme juridike në të drejtën familjare, të cilat lidhen me gjendjen e lirë të personit, raste të cilat krijojnë një gjendje të tillë juridike.

- Zgjidhja e martesës, ligji i aplikueshem, kriteret e lidhjes së zbatohen për zgjidhjen e martesës, vecimi personal.

Disa raste nga praktika gjyqësore me objekt zgjidhjen e martesës. Njohja e vendimeve të huaja gjyqësore në lidhje me zgjidhjen e martesës.

- Adoptimi dhe detyrimi për ushqim.

TEMA V

E Drejta e detyrimeve

- Ndeshja e legjislativës të shteteve të ndryshme në lidhje me të drejtën e detyrimeve. Kriteret e lidhjes baze për zgjidhjen e konflikteve të ligjeve civile në të drejtën ndërkombetare private.

- Kontratat specifike në të drejtën ndërkombetare private.

- Kontrata e punës

Disa raste të praktikës gjyqësore në lidhje me konfliktet në fushën e marrëdhënieve juridike të punës.

- Kontrata e transportit

- Kontrata e shitjes në fushën ndërkombetare

Raste të praktikës gjyqësore në lidhje me kontratën e shitjes në të drejtën ndërkombetare private. Kriteret e lidhjes baze në këtë lloj kryesor kontrate.

- Detyrimet jashtrokontraktore, në fsuhën e së drejtës ndërkombetare private.

- Detyrimet që lindin nga shkaktimi i dëmit.

- Begatimi pa shkak, gjerimi i punës të tjerëve.

Raste të praktikës gjyqësore në lidhje me begatimin pa shkak.

Detyrimet që lindin nga fakte të ligjeshme edhe ato që lindin nga shkaktimi i dëmit.

LITERATURA

1. Ligji 3920, dt. 21.11.1964 "Për gezimimin e të drejtave civile nga të huajt në Shqipëri"
2. Kodi Civil i Republikës së Shqipërisë, 01.11.1994
3. Kodi i Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë, 01.06.1996.
4. Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, 28.11.1998
5. SAVIGNY, "Sistemi i të drejtës romake".

6. DIENA, " Te drejtat reale, te analizuara nen kendveshtrimin e se drejtes nderkombetare private".
7. VENTURINI, " Te drejtat reale ne te drejten nderkombetare private"
8. BALLADORE E PALLIERI, " E drejta nderkombetare e punes" Bot.III
9. QUADRI, "Probleme baze ne te drejten nderkombetare te punes"
10. ARANGIO RUIZ , " Mbi kambialin"
11. Konventa e Bernes e vitit 1886, " Mbi te drejten e autorit"
12. Konventa universale mbi te drejten e autorit, ne Paris.
13. Traktati i Gjeneves i vitit 1978, " Mbi te drejten e autorit"
14. Konventa europiane, " Mbi arbitrazhin tregtar nderkombetar" ne Gjeneve, ne vitin 1961.
15. Dekreti nr. 7407, dt. 31.07.1990, " Per veprimtarine ekonomike te personave juridike shqiptar me pjesmarrjen e kapitalit te huaj".
16. Ligji 7512, " Per sanksionimin dhe mbrojtjen e prones private dhe te inisiatives se lire.
17. Kudret Cela " E Drejta e punes"
18. Ligji 7594, " " Mbi investimet e huaja ne Shqiperi"
19. Mariana SEMINI " Kontratat e shitjes"
20. Mariana SEMINI " E Drejta e detyrimeve" Vol>I dhe II
21. BARTIN " Parimet e pergjithshme te se drejtes private sipas ligjit dhe jurisprudences franceze.

Programi mesimor i lendes " E Drejta Bankare"

I. Tregu Financiar

a. Paraja ne ekonomine e tregut

- Paraja dhe likujditeti
- Kerkesa dhe oferta per para, instrumentat
- Politikat monetare – Vendet ne tranzicion
- C'rregullimi monetary nderkombetar – globalizmi
- Kembimet monetare

II. Tregu i kapitaleve

a. Bankat dhe tregu i kapitaleve

- Reformat ekonomike dhe reformat e tregut
- Reforma financiare
- Progresi ne mikroekonomi
- Privatizimi dhe bankat
- Tregu i parase dhe i kapitaleve

b. Ndermjetesimi financiar, sistemi i pagesave, mjetet e pages, kleringu, menaxhimi i korporatizuar

- Ndermjetesit financiar dhe baza ligjore
- Politikat e pagesave dhe politikat rregulluese

c. Letrat me vlere, rregullimi ligjor

- Permbajtja dhe roli intregut te letrave me vlere ne ekonomi dhe ne sistemin bankar
- organizimi ligjor, elementet dhe mbikqyrja e TLV
- Titujt e tregetueshem ne TLV
- Shoqerite tregtare qe kuotohen ne TLV dhe problemet e tyre.

d. Tendencat e sistemit bankar dhe e ardhmja e tij

- Evolimi cilesor i sistemit bankar, baza ligjore.
- Banka qendrore dhe objektivat e saj kryesore.
- Statusi juridik i bankierit
- Disiplina e veprimtarise se bankave, disiplina e administrimit te riskut, teknikat e kontrollit cilesor ne favor te kreditit
- Bankat shtetore dhe tendencat e tyre.
- Bankat me kapital privat dhe privatizimi i bankave shtetore.

III. E Drejta Bankare

a. Sistemi bankar, organizimi i tij

- Kuptimi i sistemit bankar
- Aktiviteti bankar, elementet perberes, sherbimet bankare.

b. Organizimi administrative i sistemit bankar

- Raporti midis aktivitetit bankar dhe strukturave publike
  - Banka e Shqiperise, administratoret e saj.
  - Transparenca e Bankes se Shqiperise, mbikqyrja e enteve kredituese

c. Instrumentat bankare

- Marredheniet banke kliente
- Titujt qe sherbejne per levizjen e forndeve: Biletave bankare, ceku, leter – kredia, akreditivat.
- d. Kambialet dhe letrat me vlere
- e. Garancite e veprimeve bankare: garancite me shzoterim (shpronesim), garancite pa shzoterim, hipotekat.

IV. Entet kredituese ne Shqiperi

- Autorizimi i veprimtarise bankare
- Rregullimi juridik dhe masat per dhenien e autorizimit te ushtrimit te veprimtarise bankare.
- Krijimi i entit kreditues. Autorizimi i krijimit dhe autorizimi i fillimit te veprimtarise bankare.
- Licensimi dhe revokimi

V. Transparenca e enteve kredituese

- Transparenca e enteve kredituese
- Transparenca e pjesmarrjeve kredituese dhe financaiare. Informacioni dhe sekreti baankar.
- Transparenca me klientelen.
- Vendosja ne kujdestari e enteve kredituese
- Rregullimi ligjor i likuidimit te enteve kredituese

VI. Falimentimi i bankave

- Ligji mbi falimentimin, shtrirja e tij ne veprimtarine konkrete ne bankat e nivelit te dyte
- Procedura, organet e likujdimit

VII. Tregu informal

- Fenomen ne potence
- Situata suportuese
- Format e tregut informal ne Shqiperi
- Baza ligjore
- Eksperienca dhe pasojat
- Konkluzione.

Programi i lendes " E Drejta Familjare"

Pedagoget pergjegjes:

1. Dr. Tefta ZAKA
2. Famira LULI

I. Ngarkesa mesimore vjetore

48 ore mesimore dhe uhstrime, te realizuara ne 16 jave
(1 Shkurt – 30 Maj)

II. Ngarkesa Mesimore javore:

3 ore mesimore (ora mesimore 45 minuta)

III. Detyrimet qe duhet te shlyen:

- nga periudha 25 maj deri ne fund te qershorit do te behen tema te pavarura dhe do te jepet provimi i lendes etj.

Symimet dhe objektivat e lendes " E Drejta Familjare "

I. Objektivat

Trajtimi i lendes se te drejtes familjare ne Shkollen e Magjistratures do te synoje ne permbushjen e disa qellimeve e objektivate kryesore te cilat jane:

Pergatitja e magjistrateve te afte per te dhene vendimeve gjyqesore te argumentuara, te mbeshtetura ne ligj, tye mbeshtetur ne analizen e plote te provave.

Nxitja e punes se pavarur tek magjistratet.

Edukimi i ndershmerise dhe i pavaresise ne kryerjen e detyres se gjyqtarit.

II. Rruget e arritjes se objektivate

Mesimi i te Drejtes Familjare do te kalaoje nepermjet ketyre rrugeve: -

Trajtimi i temave, me probleme te praktikës gjyqesore, duke u perpjekur te menjanohen problemet e trajtuara gjate vazhdimet te Fakultetit Juridik.

- Debate juridike per permiresimin e legjislacionit te familjes.
- Diskutime per ceshtje qe ka vakum ligjor ose perplasje ne legjislacion.
- Njohja e praktikës ghjyqesore ne konfliktet familjare dhe diskutim rreth menyres se zgjidhjes se tyre nga gjykata.
- Njohje e legjislacionit te Zogut dhe e legjislacioneve te thera.
- Njohja e legjislacioneve te vendeve te tjera.
- Perpilimi nga vete studentet te vendimeve gjyqesore
- Inskenime te proceseve gjyqesore, ku kandidatet do te vihen ne rolin e gjyqtarit.

Struktura e lendes " E Drejta Familjare"

1. Kushtet e lidhjes se martesës, format. Pavlefshmeria e martesës dhe pasojat e saj. 3 ore , Fatmira Luli
2. Marredheniet midis bashkeshorteve. 3 Ore, Fatmira Luli

3. Rregjimi juridik i pronesise bashkeshortore. 6 ore
Tefta Zaka
4. Amesia dhe atesia, vertetimi i tyre ne Gjykat. 6 ore ,
Fatmira Luli
5. Kundershtimi i amesise dhe atesise dhe pasojat e saj.
6 ore , Fatmira Luli
6. Biresimi, llojet e tij dhe pasojat. 3 ore, tefta Zaka
7. Marredheniet midis prinderve dhe femijeve,
klasifikimi i tyre ne marrdhenie me karakter vetjak
dhe pasurore. Trajtimi i Konventes te Drejtave te
Femijeve ne raportet mes prinderve dhe femijeve. 3
ore tefta Zaka
8. Detyrimi i ushqimit, kuptimi, subjektet dhe vecorit. 6
ore, Tefta Zaka
9. Zgjidhja e martesës dhe menytrat e mbarimit te saj,
sistemet e zgjidhjes se martesës dhe pasojat e saj. 6
ore, Fatmira Luli.
10. 10. Kujdestaria dhe trajtimi qe i ben Kodi i
Procedures Civile. 3 ore, Tefta Zaka.

Te gjitha temat per te cilat jane pergatitur leksionet e shtypura nga ana e epedagogut te lendes, dote zhvillohen ne formen e bashkebesedimit, e shoqeruar ne praktiken perkatese, duke alternuar kryesisht me kazuse dhe me mesimi tregues.

Ne ato tema per te cilat eshte e mundeshme, do te praktikohen seanca gjyqesore eksperimentale dhe nga ana e cdo studenti do te pergatiten dosjet perkatese, te cilat do te permbajne sipas rasteve menmyren e pergatitjes se kerkese padive, te notave verbale apo memorjeve, kur studenti te vihet ne poziten e avokatit mbrojtës ose te prokurorit ne procesin civilo – administrative, apo pergatitjen e vendimeve kur ai te jete ne poziten e gjyqtarit .

Pavaresisht nga titullimi i temave ne aspektin formal eshte mbi konceptet qe studentet kane mesuar ne Fakultetin e Drejtesise, duhet kuptuar se ky program nuk eshte i njejte me te, por perkundrazi eshte mjaft i avancuar, qofte ne futjen e koncepteve te reja teorike per te Drejten Administrative, te cilat i solli Kushtetuta e RSH dhe Kodi i Ri i Procedurave Administrative ashtu dhe ne aftesimin e studenteve ne drejtim te praktikës gjyqesore dhe asaj administrative. Alternimi i trajtimit teorik te problemit me praktiken gjyqesore dhe ate administrative eshte orientimit kryesor i lendes, pasi mosmarreveshtjet administrative dhe vecanerisht menyra e zgjidhjes se tyre nepermjet kontrollit te brendeshem administrative, pra organist te administrates shteterore dhe kontrollit te jashtem te saj qe realizohet me ane te gjykates, perbejne tashme problemin kryesor te se Drejtes Administrative.

Tema nr. 1

Parimet e pergjithshme te administrates shteterore

- Parimi i ligjshmerise; parimi i mbrojtjes se interesit publik dhe te te drejtave te personave private; parimi i barazise dhe proporcionalitetit; parimi i drejtesise dhe i paanesise; parimi i bashkepunimit te administrates me personat private; parimi i pergjegjshmerise; parimi i marrjes se vendimeve; parimi i eficences dhe deburokratizimit; parimi i mospagimit te sherbimit; parimi i kontrollit te brendeshem dhe atij gjyqesore; parimi i mbrojtjes se sekretit dhe konfidencialitetit etj

Tema nr. 2

Kuptimi dhe gjendja juridike e organeve te administrates publike

- Kuptimi i organit te administrates; elementet perberes qe karakterizojne nje organ administrative; klasifikimi i organeve administrative.

Tema nr. 3

Kuptimi dhe gjendja juridike e shtetasve shqiptar, personave pa shtetesi dhe te huajve

- Shtetesia, vendbanimi, gjendja civile. Te drejtat dhe detyrimet e shtetasve shqiptar. Rregjimi juridik i te huajve.

Tema nr. 4

Kuptimi dhe gjendja juridike e organizatave jo qeveritare

- Menyra e krijimit, organizimi dhe funksionimi i tyre. Pozicioni i tyre ne administrates publike.

Tema nr 5

Roli i Presidentit te Republikes ne administraten shteterore

Presidenti, si organi me i larte i pushtetit shteteror dhe roli i tij ne te tre pushtetet, vecanerisht pozicioni i tij ne raprt me pushtetit ekzekutiv.

Tema nr 6

Avokati i popullit

Menyra e organizimit dhe funksionimit te tij. Roli qe ai luan ne administraten shteterore.

Tema nr. 7

Kontrolli i Larte i Shtetit

Kompetencat dhe menyra e organizimit te tij, si nje organ kontrolli dhe i specializuar ne fushen e administrates shteteore.

Tema nr. 8

Organet e pushtetit qendror te administrates shteterore

Organizimi dhe funksionimi i organeve te pushtetit qendror. Keshilli i Ministrave, kryeministri, Ministri, Prefekti.

Tema nr. 9

Organet e qeverisjes vendore

Organizimi dhe funksionimi i tyre. Keshilli i bashkive dhe i komunave si dhe kryetaret e tyre; zgjedhja dhe ushtrimi i veprimtarise se tyre. Keshilli i qarkut – organizimi dhe funksionimi. Rastet e shkarkimit dhe te shperndarjes se tyre dhe procedura qe ndiqet ne ekto raste.

Tema nr 10

Koncepti per aktin administrative

1. Te pergjithshme;
2. Si duhet te perpilohet akti administrative; Forma dhe petmbajtja e aktit administrative; qellimi i aktit, arsyetimi i aktit. Vecorite e aktit administrative, si akt juridik, si akt i njeanshm, si specifike e organeve te administrates shteterore dhe si akt nenligjor.
3. Akte administrative qe nxirren nga ; Presidenti i Republikes, Kuvendi, Gjykata, Keshilli i Larte i Drejtesise.
4. Dallimi midis aktiti administrative dhe vendimit gjyqesor.

Tema nr 11

Menyra e klasifikimit te aktit administrative

1. Klasifikimi i funksioneve , dallime me te pergjithshme
2. Iniciative per nxjerrjen e aktit administrative

- Akte administrative te dala me iniciativen e vet organeve
- Akte administrative qe nxirren nga urdherimet e ligjeve apo te vendimeve gjyqesore
  - Akte administrative qe nxirren me kerkese te subjekteve te interesuara.
- 3. Forma e shprehjes se vullnetit
  - Forma shkresore ose gojore e aktit administrative;
  - Akti administrative ne formen e shenjave.
- 4. Efekti qe sjell akti.
  - Aktet administrative detyruese;
  - Aktet administrative dobiprurese
- 5. Karakteri i permbajtjes se aktit
  - Akti administrative individual;
  - Akti administrativ normative (i pergjithshem)
- 6. Emertimet e akteve administrative sipas organeve
  - Vendimi; Urdheresa; Rregullorja; Udhezimi; Urdheri; Aktet normative me fuqine e ligjit;
  - Dekreti i Presidentiti, vendimi i kuvendit
  - Lejet, deshmia, licenca, diploma etj.

Tema nr. 12

Fuqia e aktit administrative

1. Kuptimi i fuqise juridike te aktit administrative
Nxjerrja e aktit, shpallja e aktiti, hyrja ne fuqi e aktit
2. Prapaveprushmeria e aktiti
3. Imponimi i aktit
4. Ekzekutimi i aktit

Tema nr. 13

Vlefshmeria e aktiti administrative

1. Kerkesat e vlefshmerise se aktiti administrative
2. Kompetencat
Kompetencat ne lende; kompetencat personale; kompetencat territoriale; delegimi; zevendesimi; spostimi; juridiksioni;
3. Procedura
Procedura paraprake, procedura gjate nxjerrjes se aktit; procedura pas nxjerrjes se aktit.
4. Permbajtja e ligjit
5. Qellimi i ligjit

Tema nr. 14

Pavlefshmeria e aktit administrative

1. Koncepti i pergjithshem
2. Aktet administrative absolutisht te pavlefshme
3. Aktet administrative relativisht te pavlefshme
4. Atakimi i pavlefshmerise se aktit

Tema nr. 15

Pushimi i fuqise se aktit administrativ

1. Koncepti i pushimit te fuqiese se aktit
2. Pushimi faktik
3. Pushimi juridik
  - 3.1 Shfuqizimi nga organi me i larte
  - 3.2 revokimi nga vet organi
  - 3.3 Anullimi nga gjykata
4. Korigjimi i gabimeve ne aktet administrative

Tema nr. 16

Shfuqizimi i aktit administrative nga gjykata kushtetuese

1. Juridiksioni
2. Legjitimimi i paleve
3. Efekti i vendimeve te saj.

Tema nr. 17

Rishikimi gjyqesor i aktit administrativ

1. Koncepti i rishikimit gjyqesor; bazat e rishikimit gjyqesor; parimet baze te rishikimit gjyqesor;
  - a. parimi i kushtetueshmerise;
  - b. parimi i ligjshmerise

2. Qellimi i rishikimit gjyqesor

3. Shkaqet e rishikimit gjyqesor

- 3.1 Mosrespektimi i formes dhe i procedures
- 3.2 pamjaftueshmeria e kompetencave
- 3.3 Tejkalimi i juridiksionit
- 3.4 Defektet esenciale
  - defektet ligjore; defektet faktike; mungesa e qartesis; mjetet e gabuara

4. Kontrolli administrative i aktit

Tema nr. 18

Rishikimi gjyqesor i akteve diskreciale

A. Koncepti per Diskrecionin

B. Bazat e kontrolli gjyqesor

1. Tejkalimi i diskrecionit
2. Abuzimi i diskrecionit
3. Parimi i arsyetueshmerise
  - 3.1 Pershtatshmeria, domosdoshmeria, proporcionaliteti
  - 3.2 Gjykimet pa vend
  - 3.3 Objektiviteti
  - 3.4 Barazia e trajtimit

C. Konceptet e paprcaktuara ligjore

Tema nr. 19

Pushtetet administrative

- A. Aktet administrative te se drejtes private
- B. Kontratet administrative

Natyra e kontratave administrative. Kërkesa e ligjshmerise, kontratat e pavlefshme, modifikimi dhe shfuqizimi i kontratave administrative, detyrimi i kontratave

C. Aktet reale

D. Aktet aplanifikuese

1. Natyra e planifikimit. Leja e planifikimit. Mjeti kunder lejes se planifikimit.

Tema 20

Sherbimi civil ne Republiken e Shqiperise

- Koncepti i nepunesise, kriteret qe duhen plotesuar per te fituar statusin e nepunesit te sherbimit civil dhe menyra e largimit te tij.

Tema nr. 21

Kundravajtjet administrative

- Kundravajtjet administrative dhe elementet perberes te saj. Kuptimi i kundravajtjes, perkufizimi i saj dhe dallimi nga veprat penale.

Faji – si elementi i domosdoshem i pergjegjesise administrative.

- Organet shteterore qe kane te drejte te nxjerrin dispozita qe percaktojne kundravajtje administrative. Subjeket e kundravajtjes.

Tema nr.22

Llojet e denimeve administrative

- Nisja e procedimit administrative, Procedura per dhenien e denimeve administrative. Organet e gjykimit te kundravajtjes. Procedura per gjykimin e shperblimit te demit, per ekzekutimin e vendimeve dhe per ankimin e denimeve administrative.

Tema 23

Klasifikimi i kundravajtjeve administrative ne Republiken eShqiperise

- Kundravajtjet administrative ne fushen e zgjedhjeve, te ruajtjes se rendit publik dhe mbrojtjes se vendit, ne fushen e ekonomise, te bujqesise dhe ushqimit, te mbrojtjes se shendetit dhe te mjedisit, ne fushen e ndertimeve, transportit, telekomunikacionit, te industries minerare, te punesimit, ne fushen e arsimit, te kultures e sportit etj.

Programi mesimor i lendes " E Drejta e punes dhe e sigurimeve shoqerore "

Mendoj qe lenda " E Drejta e Punes" te ndahet ne dy pjese: Ne te drejten Individuale dhe ate kolektive te punes.

Pjesa e I-re E Drejta Individuale e punes

Tema 1

Burimet e se drejtes se punes

- a) Kushtetuta, Konventat Nderkombetare te ratifikuara nga Republika e Shqiperise, ligjet, aktet nenligjore (Vendimet e Keshillit te Ministrave – VKM), marreveshja kolektive e punes, kontrata individuale e punes, rregullorja e brendeshme, zakonet locale dhe profesionale.
- b) Roli i jurisprudences dhe doctrines
- c) E Drejta e punes, e drejte publike apo e drejte private ? Karakteri urdherues (imperativ) i disa prej bazave legale (n. 11 par.4 KP).

Qellimi eshte njohja e studenteve me burimet e se drejtes se punes, hierarkise midis normave te ndryshme dhe karakterit te se drejtes se punes. Studenteve do t'u shperndahet Teksti I " Tekstet ligjore" Ky fashikull permban:

- Ligjet: Kodi i Punes (1995, 1996), Per ins[ektoriatin e Punes (1995), Per nxitjen e Punesimit (1995), statusi i nepunesit civil (1999), Per statusin e ushtarakut te forcave te armatosura te Republikes se Shqiperise (1991), per organizimin e pushtetit gjyqesor ne Republiken e Shqiperise (1998, 1999).
- VKM: mbi kontratat e vecanta e punes (e mesimit te profesionit, e agjentit tregtar, e punes ne shtepi), mbi mbrojtjen e te miturve, mbrojtjen e grave shtatzan dhe amesise dhe mbi rregullimin e kohes se punes dhe pushimit sipas profesioneve dhe vendeve te punes te vecanta.

Tema 2

Fusha e zbatimit te kodit te punes dhe e ligjeve Statusi i nepunesit civil (1999), per statusin e ushtarakut te forcave te armatosura te Republikes se Shqiperise (1991), per organizimin e pushtetit gjyqesor ne Republiken e Shqiperise (1998, 1999).

Studentet duhet te kuptojne qe kur perdoret nje ligj dhe kur nje tjeter. Theksi vihet tek fusha e zbatimit te Kodit te Punes (n.3 – n.7) dhe principi i subsidiaritetit. Studentet do te njihen dhe

me sfondin historic te aprovimeve te ligjeve te ndryshme. Kjo teme do te shoqerohet me shembuj te shumte, marre nga praktika ne menyre qe studentet te kuptojne se ma mire dallimin midis ligjeve te ndryshme.

Studentet do te punojne me Tekstin II " Raste praktike" Rasti I. Do te ishte e keshillueshme qe teksti UU t'u shperndahej studenteve disa jave para fillimit te kursit. Ne kte menyre, ne klase do te mund te diskutonim ne menyre efikase mbi raste praktike.

Kodi i punes

Tema 3

Perkufizimi i kontrates individuale te punes (kreu V, n.12 – n 21 KP dhe VKM mbi kontratat e vecanta te punes).

Krijimi i raporteve individuale te punes, kater elementet eperberes te kontrates se punes, dallimet me kontratat e tjera te sherbimit, kontratat e vecanta, forma e kontrates, velfshmeria, sanksionet ne te drejten publike, hartimi i skeletit te nje kontrate pune qe do te plotesohet gjate javes.

Studentet duhet te kene lexuar rastin 2 te Tekstit II " Raste praktike " . Ne klase do te analizohen dhe shembuj te tjere, si ai i profesioneve te mjekut, avokatit, arkitektit etje.

Tema 4

Detyrimet dhe pergjegjesia e punemarresit (kreu VI , n. 22 – n 31)

a) Detyrimi i bindjes. Peshimi i interesave midis detyrimit te bindjes dhe respektimit te personalitetit te punemarresit. Dallimi midis dhenies se udhezimeve dhe ndryshimit te kontrates. Studentet do te diskutojne dhe zgjidhin tre raste te vacanta dhe te shpeshta ne praktike.

- Transferimin e vendit te punes

- Udhezimet mbi paraqitjen . veshjen dhe pamjet e jashteme te punemarresit.

b) Detyrimi i kujdesit dhe shkalla e kerkuar

c) Detyrimi i dhenies Ilogari dhe i kthimit

d) Detyrimi i desnikerise

e) Ndalimi i konkurences

f) pergjegjesia e punemarresit, elementet e pergjegjesise, Ilogaritja e sakte e demit dhe e shperblimit. Studentet duhet te kene pergatitur rastin 3, Teksti II.

Tema 5

Detyrimet e punedhënesit (kreu VII, n 32 – 37)

Mbrojtja e personalitetit, demshperblimi, certifikata dhe korrigjimi i saj

Tema 6

Kohezgjatja e punes (n 76 – n 91 dhe VKM –te)

Orari impunes, oret shtese, llogaritja e shperblimit te oreve shtese.

Studentet duhet te kene lexuar rastet 3 dhe 4 te librit Raste praktike.

Tema 7

Pushimet vjetore (n 92 – n 97)

Kohezgjatja e pushimeve vjetore, llogaritja e sakte, parashkrimi.

Studentet duhet te kene lexuar rastin 5, Teksti II “ Raste praktike”

Tema 8

Paga (kreu XI, n.109 – n.134)

- a) Perkufizimi, shtesat dhe shperblimi, vlera
- b) Paga jetike dhe paga minimale
- c) Pagimi, kompesimi, gjoba.
- d) refuzimi per te dhene pune (vonesa e debitorit)

e) Paga gjate mungeses se punemarresit (semundjet, aksident, perkujdesja per femijet, permbushja e detyrimit ligjor)

Studentet duhet te pergatisin rastet 6,7,8.

Tema 9

Perfundimi i marredhenieve te punes (kreu XIV)

Paraqitja e pergjithshme e problemeve, sistematika e kreut XIV, fjlori juridik. Studenteve do te shperndahet Teksti III “ Perfundimi i marredhenieve te punes”

Tema 10

Kohezgjatja e kontrataes (n. 140)

Dallimi midis kohezgjatjes se pacaktuar dhe asaj te caktuar. Shembuj te ndryshem. Rasti 15.

Kontrata me kohezgjatje te pacaktuar.

Tema 11

Koha e proves (n. 142)

Kohezgjatja e kohes se proves, afatet e njoftimit, parimi i mirebesimit, procedura. Rasti praktik 10.

Tema 12

Afatet e njoftimit pas kohes se proves (n. 143)

Kohezgjatja e afateve, njoftimi, vlefshmeria e zgjidhjes, ofrimi i sherbimit, detyrimet e dy paleve, lirimi nga puna, paga, sanksioni. Rasti praktik 11.
Tema 13

Procedura e pushimit nga puna

Afatet minimale, forma, njoftimi, parimi i mirebesimit, pezullimi, vlefshmeria, sanksioni, kordinimi n. 144 e n. 129. Shembuj Rasti praktik 12.

Tema 14

Zgjidhja abuzimve e kontrates (n146)

Analiza e gjate motiveve abusive te numeruar nga ligji, barra e proves, parashikimi, llogaritja e demshperblimit. Rasti praktik 13.

Tema 15

Zgjidhja e kontrates ne kohe te papershtatshme (n. 147)

Kushtet e dyhura, pavlefshmeria e zgjidhjes, pezullimi afatit te njoftimit dhe shtyrja e tij. Ushtrime mbi llogaritjen e afatit te njoftimit.

Tema 16

Zgjidhja e menjehershme e kontrates (n. 153 – n. 156)

a)zgjidhja e pajustificuar dhe procedura

b) motivi justifikues (shkaqet e arsyeshme), n 153

c) Zgjidhja e justifikuar, n. 154. Demshperblimet e mundshme.

d) Zgjidhja e pajustificuar, n. 155

Demshperbimi i nenit 155, paragrafi 1 e 2. Kushtet, llogaritja e sakte e demit. Sanksioni i nenit 155, paragrafi 3, llogaritja e demshperbimit te dyte.

e) Zgjidhja e pajustificuar dhe ne kohe te papaershtatshme ne te njejten kohe. Rasti 14

f) Zgjidhje e pajustificuar dhe abuzime ne te njejten kohe.

Studentet duhet te pergatisin rastet praktike te Kap.XI. Ne klase do te zgjidhen ushtrime te tjera.

Tema 17

Zgjidhja e kontrates gjate transferimit te ndermarjes (n. 138, 139)

Dallimi midis venies ne dispozicion dhe transferimit te ndermarjes.

Dallimi midis transferimit te ndermarjes dhe transferimit te vendit te punes. Procedura e vecante. Pavlefshmeria e zgjidhjes. Transferimi i te drejtave. Rasti 9

Tema 18

Rasti i vecante i transferimit te vendit te punes

Rishkimi i problemeve te transferimit te vendit te punes ne

kendveshtrimjn e zgjidhjes se kontrates.dinimi i nenit 23 dhe nenit 146 te K.P.

Tema 19

Permbledhje

Zgjidhja e nje ushtrimi kompleks me qellim qe studentet te anlizojne te gjitha aspektet e problemit te perfundimit te kontrates me kohezgjatje te papercaktuar si dhe kordinimin e neneve te ndryshem te kreut XIV.

Kontrata me kohezgjatje te caktuar

Tema 20

Perfundimi (n. 149)

- a) pa zgjidhje paraprake
- b) me zgjidhje paraprake (zgjidhja e menjehereshme)
- c) Kontrata maksimale

Koha e proves, afatet e njoftimit, zgjatja ne heshtje, kontrata e njepasnjeshme, kordinimi i nenit 149 dhe neneve 153, 155. Llogaritja e dy demshperblimeve

Tema 21

Sanksionet (kreu XIX n. 201, 201, 203)

Analiza e sanksioneve te ndryshme , afatet e parashkrimit, rasti 29 , shembuj.

Tema 22.

Ligji mbi statusin e nepunesit civil

Diferenca midis se Drejtes se Punes Publike dhe te Drejtes se Punes Private, koordinimi midis kodit te punes dhe ligjit mbi statusin e nepunesit civil. Klasifikimi i nepunesve civil. Pranimi, periudha e proves, levizja ne detyre, transferimi, paga, detyrat dhe te drejtat., masat disiplinore, pezullimi dhe lirimi nga puna i nepunesve civil. Nenet e zbatueshme te Kodit te Punes. Demshperblimet.Procedura para komisionit te Sherbimit Civil dhe para gjykates.

Per statusin e ushtarakut te forcave te armatosura te Republikes se Shqiperise

Tema 23

Per statusin e ushtarakut te forcave te armatosura te Republikes se Shqiperise

Diferenca midis se drejtes se punes publike dhe se drejtes se punes private.Koordinimi midis Kodit te Punes dhe ligjit per statusin e ushtarakut te forcave te armatosura te Republikes se Shqiperise. Statusi i ushtarakut, te drejtat dhe detyrimert, paga.Nenet e zbatueshme te Kodit te Punes. Procedura. Gjykata Ushtarake.

Per organizimin e pushtetit gjyqesor ne Republikën e Shqiperise

Tema 24

Per organizimin e pushtetit gjyqesor ne Republikën e Shqiperise

Koordinimi midis Kodit te punes dhe ligjit per organizimin e pushtetit gjyqesor ne Republikën e Shqiperise. Statusi i gjykatesit, pranimi, te drejtat dhe detyrimet , paga , lirimi nga puna.

Pjesa e dyte: E Drejta kolektive e punes

Gjate ketyre oreve studentet do te njihen me Kreun XV te Kodit te Punes dhe pikerisht me marreveshjet kolektive, organizatat profesionale dhe konfliktet kolektive te punes, si dhe me ligjin per te drejten e greves.

Programi mesimor per lenden " Ligji per financimin e siguruar dhe Ligji mbi Procedurat e Falimentimit"

Semestri i pare

Pedagog : Yair BARANES

Materiali: Libri mbi Ligjin Shqiptar per Kolateralin ? nga Baranes dhe Cuming, 2001, Materiali plotesues do te sigurohet nga Profesori

Pjesa e I-re – Ligji per financimin e siguruar

Hyrje ne financimin e siguruar (pjese leximi: Kreu 1 i Librit)

Financimi i Siguruar sipas ligjit (Pjese leximi: Kreu 1 i Librit)
te meparshem shqiptar

Ligji Shqiptar " Per Barret siguruese" (Pjese leximi: Kreu 2 i Librit)

Kreu I – perkufizimet dhe fusha e (Pjese leximi: Kreu 2 i Librit)
zbatimit te ligjit

Kreu II – Efektet e barres siguruese (Pjese leximi: Kreu 2 i Librit)
per palet ne marreveshje

Kreu III – Efektet e Barres Siguruese (Pjese leximi: Kreu 3 i Librit
kundrejt paleve te treat dhe neni 605)

Kreu IV – Rregjistri i Barreve siguruese (Pjese leximi : Kreu 4 i Librit)

Kreu V – Mospermbushja e detyrimeve, (Pjese leximi: Kreu 5 i Librit)
mjetet ligjore dhe ekzekutimi

Kreu VI – Norma te se Drejtes Nderkombetare Private (neni 41 i Ligjit)

Kreu VII – Preferimi sipas Nenit 605 (Pjese leximi: Kreu 3 i Librit
te Kodit Civil dhe neni 605)

PJESA II – LIGJI MBI PROCEDURAT E FALIMENTIMIT

HYRJE

(Pjese leximi: neni hyres)

1. Fillimi i proceduravete falimentimit:
Si falimenton nje debitor ? Cilat jane kushtet qe duhet te plotesohen perpara se debitori te quhet i falimentuar apo te detyrohet te falimentoje ? Cilat procedura jane ndjekur ?
2. Pasuria ne Kushtet e Falimentimit:
Cila pasuri i jepet " administratorit " dhe cila pjese e pasurise nuk influencohet nga falimentimi ?
3. Efektet e falimentimit mbi te Drejtat e Paleve te treat:
Efektet mbi kreditorët e siguruar dhe efektet mbi personat midis te cileve dhe atij qe ka falimentuar ekziston nje kontrate. Si ndikon kjo ne mundesine e personit qe falimenton per te lidhur kontrata ?
4. Pozicioni i kreditorëve te pasiguarur :
Si verifikohen pretendimet, kush i ka shpallur pretendimet ?
5. Perpjekjet e debitorit per te veshtiresuar skemen e procedurave te falimentimit :
Tjetersime dhe preferenca mashtruese.
6. Skema e shperndarjes:
Struktura e preferimit (marredhenia qe ekziston ndermjet nenit 605 te Kodit Civil dhe skemes se shperndarjes).
7. Shlyerja e borxhit:
Cilat borxhe jane shlyer dhe cilat nuk jane shlyer ?
8. Riorganizimi:
Kur zbatohet riorganizimi ? Efektet mbi te drejtat e kreditorëve te siguruar dhe pasiguarur per zbatim. Si formulohet nje plan apo nje marreveshje ? Si aprovohet kjo ? Cfare nodh kur debitori nuk arrin te veproje ne perputhje me planin ?

Perseritje

Provimi perfundimtar